

LAMENTATIONES
Obſcurorum virorum
EPISTOLA
D. ERASMI ROTERODAMI,

Quid de obſcuris ſentiat, cum cæteris quibuſdam, non minus lectu jucundis, quàm ſcitu neceſſariis.

COLONIÆ,

ANNO CIↃ IↃC XLIX.

BIBLIOTH. AMSTELAED.

OBSCURORUM EPISTOLÆ, *SIVE* LAMENTATIONES.

I.

SIMON LUTZBUBULARIUS
Ioanni Peltzflickerio S. P. D.

Heu quàm præcipiti merſa profundo
Mens hebet, & propria luce relicta
Tendit in externas ire tenebras!

HEu me miſerum, heu nos infelices, quàm obſcurâ nube noſtri caligant oculi, & mentis vigor elanguit? Gaviſi quidem eramus nos obſcuri ſolum REUCHLINISTAE, & jucundo manuum plauſu, amicorum noſtrorum gratulabamur epiſtolis. Sed neſcio (hei nobis miſeris!) quid obſtreperi rumoris excitare nobis videatur, noſtrarum depromptor lamentationum. Sacræ nos fugiunt Muſæ, Apollo deſerit, Charites deteſtantur. Melius itaque nobis eſt ire nunc

ad domum luctus, quàm ad domum convivii: Ejulatione opus eſt (quantum mihi videre videor) non exultatione: lacrymis, non deorum cibo. Vereor admodum, ne dum ſimplices ac ſinceri Chriſti fideles, plenè jam ſapere cœperint noſtra myſteria; quas alii nequitias, alii blaſphemias, alii verò nebulonum verſutias (neſcio quo ducti ſpiritu) appellitant: Vereor inquam, ne & hi, quorum defenſione & aſsiſtentiâ in hunc uſque diem, nequicquam gloriati ſumus, in contraria tum verſi, Crucis ſignum ac indulgentias à nobis impiiſsimè permerdari, Tunicam Ieſu Chriſti pediculoſam nuncupari veſtem, Regum corpora Coloniæ repoſita, & ſummis honoribus à maximis quibuſque in Eccleſiâ hactenus venerata, veluti ruſticos ex Weſtphalia rideri, & alia his ſimilia, ægrè ſint laturi; debitâque tandem animadverſione adhibitâ, punire nos omnes pergant, & in ſterquilinium infamiæ conjectent. O quàm mihi metuo! nec mendaciis (ut video) nitendum eſt, nec eorum patri. Iuva me obſecro conſiliis tuis. Nam ſiti enectus eſt Tantalus. Vale diu. Tuitij ex porcinâ Iudæorum harâ. Anno M D XVIII.

II.

IOANNES PELTZFLICKERIUS Simoni Lutzbubulario S. P. D.

ACCEPI literas tuas, mi ſuaviſsime Ioannes, quibus continuò lectis in ecſtaſin corrui, ac denſiſsimam ferè domus poſtem capite meo infregiſſem. Quid multis? Accurrunt amici, confluunt vicini, contrectat venam medicus. His omnibus peractis, ac cœnâ tandem opiparè inſtructâ, legi aſsidentibus tuas ad me literas. tacuêre omnes qui aderant præ timore: attamen quum omnia nobis dicere putarent, rumorem vulgò diſcuſſum parvi fecêre. Audio tamen (ut ingenuè fatear) quorundam haberi colloquia, qui poëtas quoſdam bonos & ſapientes eſſe dixerunt, Chriſti opprobria deflentes; eoſque crucem à nobis permerdari & rideri, triſtiſsimo ferre animo palam affirmabant. O nos miſeros & infelices! Non poſſum te conſolari ſuper his rebus, quum nihil præ ſe ferant (ut inter nos loquimur) probitatis. Omnia in præcipiti rotantur. nemo noſtrûm ſit, qui non luctu ac mœrore, & in tenebris & in umbrâ mortis ſomniculoſâ, inſtar gliris, contabeſcat. Nulli tamen noſtrûm concidat animus. Plures enim numero Theologis ſumus: nec illi nos ſophiſticis ſuis ſyllogiſmis aut li-

bris sententiarum convincent : qui præter doctores Ecclesiæ legerunt nihil ; nec illud quidem Vergilianum intelligunt, *Coridon ardebat Alexin.* Vale. ex Buckelmunda, Anno quo supra.

III.

IOANNES PELLIFEX
Bernhardo Plumilegio S.

NOVI te esse Astrologum, & capitulum Valerii Maximi de somniis lectitasse ; te quoque esse haruspicem & necromanticum. Quare te oro atque obsecro, ut corpore sphærico, ritè diligenterque à te perspecto, hoc mihi dissolvas portentum . Dormitanti mihi hac nocte plurimumque stertenti tristis quædam imago apparuit, quæ me in penetralibus intimis cubantem terrens, quietem somni dulcissimam interrupit ; noctis quoque fecit excubias & lacrymabili voce ac planctu pectoris juxta lectulum stans , magnos effudit ejulatus . Quid hæc portendant ignoro : Timeo inferni potius (de quo noster Capnion locutus est) quàm superni Iovis fuisse imaginem , nobisque nonnihil infelicitatis imminere. Vale. ex Leiptzich. Anno quo supra.

IV.

BERNHARDUS PLUMILEGIUS, Ioanni Pellifici S. P. D.

QUAS mihi misisti literas, ingratissimæ fuerunt. Addidisti dolorem dolori, & semimortuum penè interfecisti. Non est astrologia opus in tuo somnio discutiendo, non in astris hæc res sita est, sed in hominum nobis adversantium voluntate. Sume prius animum, ne quod nunc scripturus sum, te in terram prosternat. Intravi nuper sacram divæ Virginis ædem, & ecce quidam cucullatus sacerdos, sacræ Theologiæ doctor, omnibus illic præsentibus, Breve quoddam Apostolicum ostendit, illiusque sententiam membratim declaravit. Dixit autem in eo contineri, Sanctissimum dominum nostrum Leonem Papam X. omnibus nobis maledixisse, nosque à nullo in terris sacerdote (exceptâ tamen mortis horâ) absolvi unquam posse. Adjecit quoque id ipsum de impressoribus, venditoribus & lectoribus intelligendum. Alia insuper in eodem Brevi continentur, quæ magis auditu horrenda sunt. Beatissimum scilicet patrem nostrum Leonem decrevisse, quòd Christiani omnes sub pœnâ excommunicationis latæ sententiæ, debeant nostras epistolas, cujuscunque etiam sint editionis, intra tres dies

comburere, quòdque nemo Christi fidelium sub eâdem pœnâ, illas unquam legere attentet: quum & in scandalum Christi sint, & totius Ecclesiæ Catholicæ. Postremò præcipit cunctis, ut nostri notitiam habentes suis nos prodant judicibus, quò meritas dare pœnas cogamur vel inviti. Hæc boni consulas velim, teque quantum possibile est, consoleris. Nam ego (ut ingenuè tibi fatear) ita sum animo consternatus, ut me fortasse vivum posthac visurus sis nunquam. Scribe interea cæteris contribulibus nostris rem omnem, ne soli in miseriis esse videamur. Nam dulce est, socium habere in pœnis. Vale. ex Wittenberch, cum sacco per civitatem &c.

V.

IOANNES PELLIFEX,

Bernhardo Plumilegio S.

TRistius nunquam habui somnium, severiorem nunquam somniorum interpretem. Proh Iupiter! proh dii immortales! proh omnium princeps Musarum Apollo, quantis nunc arctamur angustiis! Nescio quo me consoler, quibus querar, aut quâ insistam viâ. Dolores profectò inferni nos (ut video) circumdederunt: ne tamen soli nos (quemadmodum tibi placet) in miseriarum sterquilinio.

linio delituisse videamur, Brevis illius Apostolici exemplar, priusquam moriar, ad me dato; ut omnes perfrictâ fronte Reuchlinistas, trepidos atque anxios reddam. Tu verò quas habes epistolas, nolito flammis tradere: quia non opus est plura nos sacerdoti in confessione referre, quàm illum scire velimus. Vale. ex Dulmania: & Bacchum tui ventris Deum semper adora.

VI.

BERNHARDUS PLUMILEGIUS,
Ioanni Pellifici.

IAM mala me scabies, jam morbus regius urget:
Iam phanaticus error & iracunda Diana.

ME miserum! *Sum plena cruoris hirudo.* Quod mihi de peccatis falsò confitendis scripsisti, summopere mihi placet. Possumus quoque hoc festo Paschatis ac deinde aliis aliquot subsequentibus festis, vel aliò proficisci, vel non redire domum absentes; talique ludo nos semper Christianos agere, donec clarior Phœbus nobis illuxerit. Mitto tibi hisce meis literis inclusum Brevis Apostolici exemplar: quod ne in manus Religiosorum veniat, tui erit officii providere. Paulò validior sum, &

Epicuro suum sagino porcum. Vale. ex Lyptzick. Præsenti quoque veneno (quo plurimùm abundas) omnes isthic Theologos interfice, nosque semper maximi facito.

LEO PAPA DECIMUS.

UNIVERSIS & singulis præsentes literas inspecturis Salutem & Apostolicam benedictionem. Intelligimus non sine gravi animi molestiâ, nonnullos iniquitatis filios, à quorum oculis Dei atque hominum timor abscessit, improbâ ac damnabili & temerariâ loquacitate ductos, quendam libellum famosum, cui titulus est, EPISTOLÆ OBSCURORUM VIRORUM, ad Venerabilem Virum Magistrum Ortwinum Gratium Daventriensem Coloniæ Agrippinæ bonas literas docentem, & reliqua edere, & editum imprimi facere, atque ad diversas orbis provincias, quò eorum temeritas notior fieret, & scandalorum materiam diffusiùs seminarent, mittere præsumpsisse. In quo libello inter cætera contra Sacræ Theologiæ, & præcipuè Ordinis fratrum Prædicatorum Professores, & Colonienses ac Parisienses studiorum in eâdem Theologiâ magistros, quorum aliqui nominatim exprimuntur: tot jurgia, contumeliæ, & convitia proferuntur; & aliàs tam spurcè & petulanter invehitur, convertendo

tendo

tendo etiam ad scurrilia sacra eloquia, ut expediat quantocius pro Christianæ religionis honore illius lectionem tanquam labem pestiferam à rerum naturâ depelli. Scandalosæ verò hujusmodi garrulitatis auctores debitâ animadversione puniri. Quocirca auctoritate Apostolicâ, tenore præsentium omnes & singulos utriusque sexus Christi fideles cujuscunque status, gradus, dignitatis & excellentiæ sint, requirimus, & monemus, eisque sub excommunicationis latæ sententiæ pœnâ, ipso facto quo præsentibus non paruerint, incurrendâ: à quâ nonnisi à Romano *Pontifice, præterquam in mortis articulo absolvi possint, districtè præcipiendo mandamus. Quatenus infra triduum, quo præsentium notitiam habuerint à dicti libelli, ejusque exemplarium lectione perpetuò abstineant, illaque per omnia igne comburant: & qui ipsius libelli auctoris seu ejus exemplarium impressorum vel scriptorum, aut illa tenentium, & comburere negligentium, vel recusantium, seu eorum alicujus notitiam habuerint, eos* Ordinariis *locorum, in quorum civitatibus vel diœcesibus illi tunc moram trahent, aut eorum* Officialibus *seu* Vicariis *per eos debitâ pœnâ afficiendos, infra idem triduum revelent. Injungimus quoque in virtute sanctæ obedientiæ, & sub eâdem pœnâ,* Ordinariis

præfatis, eorumque Vicariis, Officialibus & ministris, ut contra auctores diffamationum & illarum scriptores & impressores hujusmodi, prout delicti qualitas exigit, justitiæ vindictam exerceant, & excommunicationem per nos latam in eos, quos illam incurrisse constiterit, inviolabiliter observari: & tam eisdem Ordinariis quàm parochialium & aliarum Ecclesiarum rectoribus; ut quotiens super hoc pro parte alicujus Prædicatorum vel alterius Ordinis Fratrum aut generalium studiorum Magistrorum in Theologiâ fuerint requisiti, præsentes literas vel aliquid ex earum authenticis transsumptis, quibus publici Notarii subscriptione, & alicujus Prælati vel Curiæ Ecclesiasticæ Sigilli impressione munitis, fidem ubique decernimus adhibendam, in eorum Ecclesiis dum populi multitudo eò ad divina convenerit, duobus aut tribus diebus Dominicis vel festivis publicari faciat, etiam si expediat, sermone vulgari, ut quantocius fieri possit, tale nefandum scelus quod hæresin sapit, ne ulterius serpat, penitus exstirpetur. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis cæterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ ad Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxv. *Martii,* M D XVII. *Pontificatus nostri*

noſtri anno quarto.

Iacobus Sadoletus.

VII.

IOANNES STRAUSFEDERIUS, Nicolao Caprimulgio S. P. D.

MULTA mihi literis, complura vivo narrant ſermone, quæ quantum mihi ac noſtræ conjurationis complicibus diſpliceant, neque calamo ſcribere, neque vocalibus organis explicare poſſum. Illud tamen præterire non valeo, quod nuper à quodam Iuriſconſulto haud vulgariter erudito, non ſine choleræ motu dictum accepi. Quando, inquit, Ollilambius unus de obſcurâ Reuchliniſtarum aliquot cohorte, homo nequam ſalaces ſuos ac planè hiſtrionicos perſequi volebat jocos, & ſignum ſuæ amicæ in foribus merdâ notare. longè rectius has literas S. N. ſive K. N. ſub merdâ, in eo quem in Alemanicâ linguâ faciunt ſenſu. Aut certè, ſi magis verſu id ludere placuiſſet. Hic os præpone, crucis ſigno (per quod redemti ſumus) longè pertranſito, collocaſſet. Eo namque pacto pulchra facetia (ut veſtri Leckerii dicunt) talique ludo maximè (ſicuti dicebat) contigiſſet. At crucem tam impudentibus rebus adhibere, eamque permerdare, ac poſtea de utroque

glo-

gloriari, nimis apertè (inquit) Ieſu Nazareni olet blaſphemiam. Hæc ille. Ego verò tametſi vera illum loqui, propriâ dictante conſcientiâ non ignorarem, (quum, teſte Auguſtino, conſcientia ſit mille teſtes) ipſe tamen noſtro more & ſubito calore motus, mala imprecabar plurima, ſed ſub ſilentio, & prorſus nullo audiente: quum vulgaris turba, totuſque fermè clerus, peſsima quæque de nobis & ſentiat & loquatur. De contradictionibus autem Zachariæ Lucenſis Theologorum amici rectè auguratus eſt Lutzbubularius noſter, nam penitus à noſtris abhorrent inſtitutis. Nullis itaque rebus attentis etiam veris, quæ vel contra nos, vel pro Theologis valere dignoſcuntur, hoc unum nobis agendum eſt, ut noſter Reuchlinus apud Ruſticanam multitudinem nullatenus decidiſſe videatur, aut in tenebris nobiſcum deliteſcat. Iccirco aſtu, fraude, mendacio, & ſi quid aliud eſt quo Theologos, etiam falsò, infamare poſsimus, ſemper utamur. De veritate enim & juſtitiâ nullâ nobis certa eſt ſpes. Cæterùm dii fata ſecundent, quum vel Theocrito teſte, Vivis duntaxat ſperandum ſit. Vale diu. Moguntiæ ex domo luctus & convivii, quam vulgò *Coronam* appellant. Anno quo ſupra. Saluta nobis poëtas quos iſtic noſti nobis amicos, & Theologis inimicos. Iterum vale.

VIII.

NICOLAUS CAPRIMULGIUS,

Ioanni Strausfederio.

PROH Iupiter, proh dii immortales, quàm calamitosam mihi scripsisti epistolam! Utinam me gladio transegisses, ubi me tantis enecasti doloribus. O tremendum apud inferos Plutonem! Alii nobis ludibrio esse consueverunt, at nos illis modò. Cæca nimium & inconstans (ut video) est fortuna, quæ meritò cæcis nobis suique similibus favere debuisset. Quid multa? Ego cholericus sum, nihilque injuriarum pati possum, quibus si iterum vel per literas fuero, vel certo vulgi rumore ante prospectum correptus, laqueo guttur infringam; quia satius est me meis rebus gestis apud inferos florere, quàm hîc sub orbe lunari à Theologis aliquam injuriam pati. Sic fac & vives. Vale. ex Lypr zick. & saluta nobis Iovem, nostri Apollini omniumque Musarum patrem.

IX.

PETRUS HAPHENMUSIUS,

Francisco Genselino Schelmoni S. P.D.

TRISTI sum patre genitus, matre melancholicâ. Patruum habeo importunum, diffi-

difficilem, querulum. Amitam quoque cunctis invisam. Non mirum igitur si tristia tibi nunciem. Accessi nuper Ecclesiam in festo nativitatis Christi, magis ex præcepto quàm bonâ voluntate: Et ecce Doctor quidam Zacharias nomine, nemini non dilectus, habebat in manu suâ Breve quoddam Apostolicum, in quo totus Obscurorum grex æternâ maledictione cùm omnibus suis complicibus severissimè punitur. Multis itaque in nostri contumeliam coram clero & populo in medium prolatis, stentoreâ cœpit voce clamare, O maledicta & execrabilis Obscurorum secta! O temerarius histrionum exercitus! O fœdissimi ludionum greges! O impudentissimi in omnes sycophantæ; qui neque Deo parcentes, nec sanctis ejus, viros bonos, pro Ecclesiâ Dei contra Oculare Speculum ad sanguinem usque decertantes, contumeliosis lacescere conviciis non erubescunt: cum nihil ad rem facientes Capnioni suo plus noceant quàm prosint. Hæc & his similia Doctor ille constanter protulit, in me sæpenumerò tortuosos deflectens oculos, O quàm mihi timui miser, cui mors propior erat quàm vita! Nam si vulgaris plebecula me unum ex illis esse intellexisset, nunquam vivus rediissem domum: quum, teste Alexandro Gallo, *sit vulgus pelagus indeclinabile virus.* Vale. ex Norimbergâ. Anno quo supra.

X. FRAN-

X.

FRANCISCUS GENSELINUS SCHELMO,

Haphenmusio Philocapnioni S. P. D.

TRistitia exsiccavit cor meum, & caro mea immutata est propter oleum. Non sunt mihi nova quæ scribis, sed omnia quæ in Brevi Apostolico continentur, apud nos invaluêre, & divûm templis publicitùs affixa, nemo non aspexit. Væ nobis insipientibus! quò subitus calor, quò furor poëticus, quò insana maledicendi rabies nos malefidos perduxit? Honorare voluimus Ioannem Reuchlin patronum nostrum: at æterno illum dedecore, rectæ rationis obliti, plus æquo commaculavimus. Fecimus quæ nostri fuerunt muneris, licet nemo sapientum (ut sub rosâ tecum loquar) boni illa consulat. Verùm enimverò, ut æquali te dolore extimulem, & par pari censear retulisse, Erasmus ipse Roterodamus, Theologorum disertissimus (hei mihi vereor dicere) in epistolâ quadam ad Ioannem Cæsarium sese à nobis laudatum fuisse, vehementer detestatur. Ne igitur soli sapere videamur, justum tibi illius exemplar his occlusum literis transmitto; ut commissi criminis nos quandoque pœniteat, nos impudentissimos esse ganeones non ignoremus. Vale, ex Friburgâ,

burgâ, ſexto Græcorum Kalendas. & Pythagoram tacendo imitare.

Epiſtola ERASMI ROTERODAMI, quam hîc honoris gratiâ interpoſuimus, ut ea quæ falsò illi à malevolis impoſita fuére, quantocius evaneſcant.

ERASMUS CÆSARIO SUO S. D.

MAgnopere mihi diſplicebant epiſtolæ Obſcurorum Virorum: jam tum ab initio delectare potuiſſet facetia, niſi nimium offendiſſet exemplum. Mihi placent luſus, ſed citra cujuſquam contumeliam. Sed moleſtius fuit quòd in poſteriore editione mei quoque nominis mentionem admiſcuerint. Quaſi parum fuiſſet ineptire, niſi nos quoque vocaſſent in invidiam, & magnam partem fructus tot ſtudiorum laboribus expetiti corrupiſſent. Ne id quidem ſatis eſt viſum. En alter libellus priori adſimilis, in quibus crebra mentio fit eorum quibus ſcio luſus hujuſmodi nequaquam probari. Quàm malè conſulunt iſti, non ſolùm in ſeipſos, verùm etiam in omnes quibus bonæ literæ charæ ſunt! Iam illud eſt omnium moleſtiſſimum mihi, ſi modò verum eſt, quod mihi iſtinc reverſus famulus meus

meus Iacobus narravit, apud complures haberi Coloniæ libellum, nescio quem, in Iulium Pontificem, quomodo mortuus exclusus sit cœlo per Petrum. Audieram jam pridem hujusmodi fabulam actam in Galliâ, ubi talium nugarum immodica licentia semper fuit. Eam opinor aliquis in latinum sermonem transtulit. Demiror quid istis in mentem veniat, cum sic otium & operam perdunt. Cæterùm admiror esse qui suspicentur tam insignem ineptiam à me profectam, opinor ob id quòd sermo fortasse sit paulò latinior. Lusi quidem in Moriâ, sed incruentè: nullius famam nominatim perstrinxi, in mores hominum lusimus, non in famam hominum. Quòd si vera mihi nunciavit famulus (nondum enim satis credo;) quæso te Vir optime, ut istiusmodi nugas impias pro tuâ virili premendas cures, priusquam excudantur. non quòd isti digni sunt, quibus hoc præstetur beneficium, sed quod nostrum est, publicæ studiorum honestati consulere, quam isti talibus lusibus indignè contaminant. Porrò quod ad me pertinet, scio neminem fore, qui me nôrit, quin satis intelligat, istiusmodi nænias mihi supra modum displicuisse, quippe indignas eruditis ac probis viris. Iacobo Hornensi multam ex me salutem dicito, cujus epistolâ dici non potest quantopere sim delectatus.

lectatus. De compositâ lite Reuchlinicâ, utinam vera nuncies. Nunciavit mihi quidam Alcmariensis, te alteras ad nos dedisse literas, verùm eas nondum accepi. Bene vale doctissime Caesari. Antwerpiae postridie assumptae Virginis. Anno M D XVII.

XI.

IOANNES ARNOLDUS LYRICEN,

Pultrono Cultrifici, totique obscurorum cohorti S. P. D.

VuLNEROR, & clausum porto sub pectore telum,
Crescit & assiduè plaga dolorque mihi:
Sed ferientis adhuc non audeo dicere nomen,
Nec sinit aspectus plaga videre suos.

MIserum est exturbari fortunis omnibus, Patres conscripti, acerbum quoque à doctis contemni; acerbius à docto & sapiente. Quid multa? Magnus ille Erasmus Sacrae Theologiae Doctor, poëta & insignis orator, nos veluti pestem quandam detestatur, fugit, insequitur & odit. Ubi nunc vires nostrae? ubi elatus animus? ubi nocturnae insidiae? ubi sesquipedalia verba? Hunc nostrum dolorem nulla auferet vetustas. Mors est nobiscum in olla. nulli diem proferre licet. A-

gimur enim fatis, id quod nobis est inevitabile. Homo proponit: Deus verò rem ipsam (ut video) disponit. Nulli sua manet spes.

Quicunque non est hodie, cras minus aptus erit.

Suspendamus igitur nos ipsos in obscuro, ne tam intolerabilibus tamque mortiferis cruciatibus indies exagitemur. Quid vobis animi sit, quæ vires, quod consilium, quæ tandem defensionis nostræ propugnacula, me certiorem facitote. Dii bene vertant! Valete diu. Wormatiæ ex domo Schelmonis, Iudæi malè circumcisi & summâ nobis amicitiâ conjuncti.

XII.

PULTRONUS CULTRIFEX,

Ioanni Arnoldino S. P. D.

CARMINIBUS carmina debentur.

Nil intentatum nostri liquêre Poetæ,
Nec minimum meruêre decus, vestigia Græca
Ausi deserere & celebrare domestica facta.

QUi nos contemnunt, stulti sunt: viri profectò sumus, & omnia sine Theseo, & in vanitate non fictâ operamur. Stentoreâ clamamus voce, & arrogantiam velut paren-

tem colimus. Si tu vel Theologos vel Ortwinum times, in malam abi crucem, aut te corvi in rotis eviſcerent. beſtia es, naſturtium ede. Excitare, vigila, animum ſume. Noli Epimenidis ſomnium dormitare. Quid deſperas? Vitulo primum ſubmerſo, puteus clauditur.

Exitus acta probabit.

Scimus inurbanum lepido ſeponere dicto,
Legitimumque ſonum digitis callemus & aure.

Nobis erunt præſidio Iudæi. Lurent violæ. Suam quiſque domum tueatur.

Tunc tua res agitur, paries cum proximus ardet.

Tu ſolus es, noſtrûm verò multi. Quapropter ut tuæ petitioni ſatisfaciam, ſi nobis timor incubuerit gravis, Caſpios petemus montes, ubi neque Theologi, neque fidei Catholicæ habitant defenſores. Si verò te ipſe ſuſpenderis, pœnas nolito extimeſcere inferorum. Mortales enim ſumus, & animam fortaſſe nobis cum pecudibus communem conſecuti. Vale feliciter cum noſtro Capnione. Moguntiæ, ex publicâ coronâ, Obſcurorum portu. Anno quo ſupra.

XIII.

CONRADUS DE ZUICCAVIA, Doctori Grillo, Obscurorum advocato S. P. D.

OMnia nobis adversa sunt, Doctor egregie, omnia prostrata ac diruta jacent, clamantque in plateis & puelli & edentulæ quædam anus, hisce, proh dolor! verbis nobis illudendo. Os habent, & non videbunt: oculos habent, & non loquentur: aures habent, & non adorabunt: nares habent, & non audient: manus habent, & non ambulabunt: pedes habent, & non palpabunt, non clamabunt in gutture suo. Similes illis fiunt, qui confidunt in eis. His Psalmistæ verbis malè intellectis aliisque id genus convitiis publicè infestamur. Posuisti tenebras Grille, & facta est nox, per quam pertransibunt omnes bestiæ *sylvæ*. Si bonus vir es, si eruditus, si eloquens, hisce maledictionum vinculis nos quamprimum exsolve. Quod ubi feceris, te Iudæi ut Deum suum colent ac venerabuntur, & aureos in Arabia montes pro tuo salario recipies. Lege Marquardum in Institutis, revolve Ioannem de Garlandiâ in Legibus, Petrum Heliæ in Decretis. Mammotrectum in Clementinis. Consule etiam ideas Platonis, quæ olim in Phocide pallentes Apollinis begutæ

gutæ fuisse dicuntur. Accede nebulonum latebras & fornices,ut eruditior in rebus nostris, & ad omne malum Theologis inferendum audacior fias. Cæterùm mihi quàm primum rescribas velim, quid hæc quinque Arabica verba significent: *Oxus*, *perdoxus*, *reveloxus*, *rammeldspotsus*, *rammeldsiblesen*. & hæc duo Gothica, *Inkus*, *perquinkus*. De his certè nihil scripsit Vergilius in Bucolicis, nec Marcolphus in suis fabulis. Vale Doctor venerande, & pone ante oculos tuos specillum illud quod in Speculo Oculari Ioannis Reuchlin est depictum, nam per illud instar noctuæ omnia mirabilia mundi videbis. Vale. ex Lyptzig. die sexto ante festum Sanctæ Saturitatis.

XIV.

DOCTOR GRILLUS,

Conrado Zuiggaviensi S. P. D.

ACcepi literas tuas nectare mihi atque ambrosiâ suaviores. Perlegi ferè totum Ovidium, & quos mihi legendos decrevisti; sed non invenio, quo modo vel meipsum vel nostros contribules tueri valeam. Peccavimus, iniquè egimus. Non est inter nos qui faciat bonum, non est usque ad unum. Si enim scribendo & offendendo annis multis, jam primi semper fuimus, necesse est ut mo-

destam

deſtam & benemeritam adverſariorum noſtrorum, aut potius in Chriſto amicorum reprehenſionem toleremus. Si vigeſies, ſi quinquageſies, ſi centies alios indignè læſimus; quare nos ſemel tangi (& id quidem citra offenſionem) non patiemur? *Nequitia eſt quæ te non ſinit eſſe ſenem*. Decepti præterea omnes ſumus. Credidimus enim defenſionem Ioannis Reuchlin veram fuiſſe: at nunc olfacimus (& in libris reverendi Inquiſitoris luce clarius continetur) eam eſſe falſiſsimam. Folio namque tertio defenſionis ſuæ, facie primâ, hanc ſibi Capnion à Cæſareâ Majeſtate generalem fuiſſe quæſtionem oblatam ſcribit: Utrum omnes libri Iudæorum perimendi ſint præter biblia. quod quàm ſit falſum in mandatis imperialibus ſæpius impreſsis deprehenditur. Dicit præterea ibidem (in favorem-ne Iudæorum, an minus, ignoro) neminem ex omnibus Romanis Pontificibus fuiſſe, qui Iudaicorum librorum exterminium petiviſſet. Hoc certè argumentum etſi (velut negatum) valeat nihil, à Iureconſultis tamen & Eccleſiæ doctoribus contrarium probatur eſſe verum. Ipſius etiam conſilium à nullo (ut accepi) proditum fuit, ſed per Illuſtriſsimum principem Urielem, Archipræſulem Moguntinum, judicem ſive commiſſarium à Sereniſſimo noſtro Imperatore conſtitutum, legitimo (id quod facere debuit) ſollicitatori ob-

latum. Nec concors ab aliquo excogitari ratio potest Capnionis minus quàm aliarum universitatum consilia legi à Coloniensibus Doctoribus debuisse. Falsum est etiam, Manuale Speculum Ioannis Pepercorni, viri (ut audio) satis eruditi à Coloniensibus Theologis fuisse compositum, quum in Alemaniâ illud superiore impressum ediderit. Cætera relinquemus, quæ si particulatim enarrare voluero, me sit dies defecturus, & non epistolam sed volumen amplissimum scribere cogerer vel invitus. Si itaque falsis persuasionibus decepti, bonos viros indignè læsimus, conceptionem etiam modestam surdâ aure prætereamus necesse est. Quid autem illa verba significent, *Oxus, perdoxus, reveloxus*, cum cæteris quæ sequuntur, nondum apud Martialem repperi. At Vergilius in xx. libro Æneidos, & Aristoteles in XIII. Physicorum, capitulo nonagesimo nono, circa finem, dicunt proverbium Hectoris fuisse, occultâ cujus virtute multos Græcorum interemit. Quæ scripsimus, in scrinio tui pectoris conserventur. Sigillum autem quod vides, mihi commodato dedit Iacobus Iohel Iudæus quinquies circumcisus, & bonus Reuchlinista. Vale, Ex Tuitio, decimo sexto nonas Apriles.

X V.

IOANNES PELLIFEX,

Secundus in ordine Obſcurorum, ſuo Capnioni Thalmudiſtæ S.P.D.

SCripſi aliâs, ut noſti, Ortwino Gratio ſacerdoti Theologorum, ridens ſchema: finxique in ſecundâ Obſcurorum epiſtolâ me talari veſte deceptum, Iudæo Theologiæ Doctoris loco, publicâ in plateâ, maximam habuiſſe reverentiam, Papalem quoque nonnullis & epiſcopalem in foro animæ conceſſam auctoritatem, hæreticorum more deteſtatus ſum. Quod cùm uni Prædicatorum nuper confiterer, nihil conſolationis accepi, Ille enim difficilis, querulus, anceps & moroſus me abſolvere recuſavit. Attonito autem mihi plurimumque admiranti, ac planè ſtupido, apertiſsimè dixit, neque ſe neque alios ſacerdotes (etiamſi ſummus Pontifex eſſet) nos gravibus illis peccatis, commiſsiſque ſceleribus & publicis criminibus atque blaſphemiis exſolvere poſſe; niſi publicâ prius revocatione à nobis factâ, publicè ſuſciperemus pœnitentiam. Ecce quanta pro te patimur mi Capnion, quibus exagitamur diſcriminibus, quos ſentimus dolores. Si propheta es, ſi orator & poëta, ſi tertius Cato, ac noſter tandem patronus, conſule obſecro mihi, quid ſit oppor-

tunum factu. Salutat te plurimum uxor Pepericorni, & Laurentius Pepericornus filius Ioannis, doctus adolescens. Qui Coloniæ in Laureto (quod Græci *Daphnona* vocant) bonis artibus operam impendit, tibique non parum minatur. Vale. ex Mollem in festo Bacchi.

XVI.

CAPNION PHORCENSIS,

Ioanni Peltzflickerio resipiscentiam.

SI malè scripsisti, malè tibi sacerdotes respondere oportebit. Est enim æquum & salutare. Nihil pro me pateris bestia: nec propheta ego sum, neque Obscurorum patronus: quanquam meæ literæ ante annos aliquot Coloniensibus missæ, idipsum approbare videntur. Dii deæque, inferi quoque & superi vos omnes perdant. Non sum reus ipse illorum criminum originarius. Nauseam habeo super cibo vestro levissimo. Displicent mihi epistolæ vestræ. Neminem ursi neque levavi. Convitiorum ac blasphemiarum conscribendarum munus vobis commisi nunquam. Tacita igitur tibi sudent præcordia culpa. Vos enim obscurissimi nebulones, omniumque histrionum primi, summum mihi Pontificem ac omnes bonos per totum pene terrarum orbem inimicos fecistis. Quapropter suspensos

vos esse vellem in furcam, aut à Cerbero inferorum cane discerptos. Vale infeliciter. Ex Stutgardiâ in profesto Iovis, veri & immortalis poëtantium dei.

XVII.

M. HILDBRANDUS MAMMACEUS,

Doctor in compositis verborum, & plus si vellet, Conrado Zuiggaviensi Poëtæ larvato, S. D.

PRoverbium est apud nos mi charissime Conrade, Plus oculos videre quàm oculum. Doctor itaque Ioannes Reuchlin est valde subtilis, acer ac vehemens in scriptis suis, nec est aliquis in mundo, qui vel ipsius contumeliis, vel Oculari Speculo respondere possit. Quare igitur Theologi, se tam insigni tamque glorioso homini opponunt? Potius fortasse moreretur, quàm conviciis parceret. Vale feliciter. Datum ex Tubingâ.

XVIII.

CONRADUS DE ZWIGGAVIA,

Domino Hiltbrando Mammaceo novarum dictionum fabro S. P. D.

VIDI literas tuas, nec vidi solùm, sed diligenter perlegi. Satis es circumspectus

in rebus tuis, nec est sub orbe lunari homo, qui tua poſsit mali conſulere: felix qui nihil debet. Quæ dubitas ne feceris. Hic enim Corycæus eſt qui plus æquo ad rem auſcultat. Lauda igitur parcè, at parciùs vitupera. Ego tamen quia ſum Pompilii circulo ſextus, paucis tibi reſpondere volui. Vale. Ex Noribergâ, & Cimmeriis te ſemper tenebris involve.

XIX.

GUILHELMUS CAPNIOLAMBIUS,

Matthæo Mellilambio S. P. D.

Complures mihi retulerunt, Vir humaniſſime, Ioannem Reuchlin legum Doctorem valde bene & cum maximis honoribus in urbe Romanâ contra Theologos ſtare. Hoc tamen ego credere nequaquam poſſum. Nam ſi Stutgardiæ apud Suevos feliciter habitat, & ibi in lætitiâ vivit, non poteſt ſtare in urbe Romanâ. Quis enim in uno & eodem loco ſimul & ſemel eſſe poſſet? Nihil affers, filius es terræ, lapidemque mordes, & ſapientia inprimis tua vino obumbratur. Vale. Ex Francofordiâ, tutiſsimo Iudæorum portu.

XX.

MATTHÆUS MELLILAMBIUS,
Guilhelmo Capniolambio S.

NON ſtat in urbe Romanâ Capnion ipſe, ſed quieſcit ac ſedet in Stutgardiâ; illumque juſsit Plato ſub arbore Porphyrianâ quieſcere. Petiit ſæpenumero concordiam cum Theologis, non ſolùm Moguntiæ, ſed in urbe etiam (ut audio) Romanâ. Ipſi tamen Theologi generoſam habere malunt pro Chriſto litem, quàm iniquam in fide concordiam. Cùm autem ſedes Apoſtolica voluerit, Gordii nodum diſſolvat, ne tanta poſthac in Eccleſiâ Dei ſcandala invaleſcant. Vale. Ex Moguntiâ. XXV. Nonas Martias.

XXI.

PETRVS NEGELINVS,
Stephano Calvaſtrio S. P. D.

NVPTIæ mihi habendæ ſunt in Zutphordiâ. Deſpondi enim ſororem meam uni Poëtæ tali quali, de numero Obſcurorum Virorum. Quapropter te oro atque obſecro, ut mihi unam tunicam commodato dare velis, illâ enim dominus opus habet. Nam qui malè eſt calceatus, ſordidis pedibus cœnacu-

lum ingrediatur necesse est. Vale feliciter, & agamus omnia pingui Minervâ. Datum in montibus Cisalpinis. Anno quo supra.

XXII.

STEPHANVS CALVASTRIVS Metrifex Petro Negelino S. D.

TVNICAM quam à me petis habeo nullam. Ego Apostolorum exemplo unâ duntaxat contentus sum, & ambulo per totam cum sacco civitatem. Nisi judex Apostolicus nuper mihi adjumento fuisset, excommunicationis procul dubio sententiam propter importunitatem creditorum meorum jam diu incurrissem. Non possum igitur tibi commodato dare tunicam meam. Nam teste Alexandro Gallo,

Vnum mutabis donec plurale videbis.

Festum Valentini præteriit, æstas appropinquat, flores oriuntur, non est tibi togâ opus. Vale ex Monasterio, pridie Kalendas Ægyptias, & Epimenidis somnium semper dormita.

XXIII.

SCHELMO SCHELMONIS, Genselino Genseliano, & Marcolphi ex sorore nepoti S. P. D.

AUdio te in grammaticis disciplinis unum esse omnium eruditissimum: quapropter

te oro

te oro atque obsecro, ut mihi quamprimum scribas, quot nam sint in Donato aves, quid præterea comedant, quo deinde avolare consueverunt, & quot sunt ibidem metra. Hæc enim si mihi cognita essent, Theologos disputando obumbrarem. Vale, Ex Buckelmundâ, duodecimâ idus Septembres: & cave ne anseres nostri inter olores strepant.

XXIV.

GENSELINUS SCHELMONI SUO S. P. D.

REctè agis mi charissime Schelmo, tum quòd eruditos consulis, tum quòd tibi ipsi confidere non audes. Nisi Tibullum profiterer & Nasonis amores, tibi certè respondere non possem. Sybillâ tamen hîc non est opus interprete. Tres sunt in Donato aves, passer, aquila, milvus; quæ fructus & species comedentes in antiquam sylvam avolarunt. Ad ultimum verò tria duntaxat comperi in Donato metra. Primum,

Arma sub adversâ posuit radiantia quercu.

Secundum,

Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa.

Tertium, ut, *docuissemus, docuissetis, docuissent.*

Cave mi charissime Schelmo, ne hæc occulta Minervæ mysteria Theologis manifestes: quum neque in libris Sententiarum, neque in Secundâ Secundæ tam præclara inveniantur. Vale ex Hercyniâ sylvâ, & asinum imitare, qui magis stramina optat quàm aurum.

XXV.

PULTRONUS SYCOPHANTA,

Murcidæ Lyripipiano S. P. D.

VIdeo equidem nostrûm aliquot vehementer suis gaudere conviciis, & epistolarum nostrarum lectione plurimum delectari. Contra autem viri graves (proh pudor! nefas est dicere) faciem suam avertunt, & vix lupanaribus dignas, imò flammis & facibus congruas expresse pronunciant. O inconstantem rerum omnium vicissitudinem. quantum mihi videre videor, extrema gaudii luctus occupabit: nosterque natalis *nigro notandus lapillo*, inter nefastos computabitur. Vale, ex Franconiâ cum tuis contribulibus: & omnes hamadriades ac Oreades meo nomine plurimum salutato.

XXVI.

LYRIPIPIANUS PULTRONO ſuo S. P. D.

QUas mihi ſcripſiſti literas, minimè placuerunt. Si ſummus Pontifex, ſi magnus ille Eraſmus, ſi viri ſapientes & boni denique omnes noſtras contemnunt epiſtolas, illorum etiam contemnamus ſententiam neceſſe eſt. Experire obſecro, quomodo veſtris iſtic hiſtrionibus ac paraſitis noſtræ placeant Obſcurorum Epiſtolæ. Docti omnes ſumus, neque Scotum timemus neque Plutonem. Experire inquam, quàm ſint & meretriculis gratæ. Eſt enim riſus in illis multus, qui & triſtem apud Inferos Plutonem, maneſque ſepultos ad cachinnum excitare queat, mortuoſque ad vitam revocare. Sed quid de riſu tantum: jocos noſtri ſalebroſos ludoſque theatrales ſuis adjecére epiſtolis, ut varietas ipſa (quæ teſte Politiano lectionum eſt irritatrix) blandiſsimum quemque lectorem non poſsit non delectare. Secuti mehercule ſumus patres noſtros, qui jocum Deæ Veneris (cujus & nos aſſeclæ ſumus) filium eſſe voluére. Quid igitur riſu blandius, quid joco jucundius, quid Venere ſuavius, quæ prolem ſuam non poteſt non amare. Loquantur Theologi quæ velint, nobis vivendum eſt more noſtro. Vale, ex monte Parnaſſo. Vale obſecro. Te enim

enim anxiè deperit Calliopæa Musarum omnium Musa. Iterum vale. Tu quid sentis nobis quamprimum rescribe. & esto Epicurus subans.

XXVII.

PETRUS OLFONTIANUS,
Nicolao Haversack S. P. D.

MUlti nos contemnunt Nicolae, at nos Thrasonem sequamur gloriosum, & id genus hominum leve, quod rei ludicræ pallentem impendit operam, eâque gravissimas abigit è mente curas. Salibus fruamur & joco, risu etiam si necesse est. Conviciis quoque & blasphemiis nostrum parcat nemo. Comedamus insuper & bibamus in charitate non fictâ. Patritos ego imitor mores: bibo, rebibo, voro, devoro, quod omnes assolent cognomines, nati meis majoribus. Plus cæteris ingurgito. Heluor etiam; quare Heluo nomen mihi. Vale feliciter. ex navi stultiferâ. ubi tu primum (si voles) locum obtinebis.

XXVIII.

NICOLAUS HAVERSACK,
Petro Olfontiano S. D.

QUæ de risu & joco scripsisti mihi, non displicuére. Cave Pythagoram tuo ad-

jungas.

jungas choro, quem Plutarchus ſcribit, riſu, joco, & facetiis abſtinuiſſe. Quare & Theologi fortaſſe eundem ſecuti, triſtes frequenter nimiumque graves eſſe conſpiciuntur: id quod Vergilium prævidiſſe crediderim; quum libro ſexto, *triſtem in veſtibulo inferorum* cecinit *habitare ſenectutem.* Nonne ſatius eſt nos edendo, bibendo, choriſando, dormiendo, vitam noſtram produxiſſe; quàm jejunando, orando, abſtinendo, & ſacras Theologorum ac Iurisconſultorum libros revolvendo, eam abbreviaſſe. Vinum neque anſeribus crevit neque anatibus, ſed hominibus ſolùm: his præſertim, qui obſcuris utiles viris, non minus græcari quàm eo uti norunt. Vale. ex Moguntiâ.

XXIX.

OLFONTIANUS HAVERSACKIO S.P.D.

QUæ de Vino ſcripſiſti libenter omnes legimus. Modio enim ſumptum (ut Mellilambius noſter interpretari conſuevit) acuit ingenium, debilibus quoque dat greſſum, & cæcos illuminare videtur. Nemo noſtrum cephaleâ: nemo hemicraneâ (talibus capitum morbis) laborat. Quapropter ne ab inſtituto noſtro & veteri conſuetudine recedamus: ſemper Baccho, ſemper voluptatibus, ſemper arrogantiæ ac temeritati inhærere debemus, ut

ſic tandem furore pleni poëtico, invectivis convitiis, contumeliis, blaſphemiis, & hæreſibus novis inimicos noſtros operoſiùs perſequamur. Hoc quoque Lucilii carmen ad menſam tuam ſuſpendito:

Vivite lurchones, comedones vivite ventres,

Vale. ex Francfordiâ.

XXX.

IOANNES CRABACIUS, Guilhelmo Zwickano S. P. D.

MItto tibi Dialogum, quem è Græco nuper in Latinum tranſtulit Petrus Lyripipianus, homo acer & ſtrenuus in rebus noſtris, quem deinde Nicolaus Muſio nobis audientibus hoc modo in Obſcurorum conſeſſu, crudeli ſatis animo memoriter recitavit.

Sequitur Dialogus Mercurii & Ollilambii Obſcurorum triumviri, qui in cœlum volens adſcendere, cecidit in cloacam Vulcani.

JUppiter (inquit) vocatis nuper omnibus in concilium Diis, virum pro ſe in cœlis & prudentem & eruditum ſubſtitui voluit. Conqueſtus eſt enim ſe nimio confractum ſenio,

nio, cursus planetarum totamque cœli machinam diutius regere non posse. Optavit itaque hominem (ut dixi) eruditum ac sapientem, qui rerum esset arcanarum custos, & cœlestis januæ diligentissimus observator. Qui lunam exstinctam incenderet, vigilanterque provideret, ne Deorum quispiam Iovem cum Iunone sorore suâ dormientem temerarius excitaret. Itemque ne Solis equi aliò deflectentes, oceano submergerentur; aut meridianis perirent ardoribus. Huic enim homini (inquit Iuppiter) curam dabo, ut ex obscuris hominibus cacodæmones faciat, eosque collocet cum creatis simul animabus in comparibus stellis. Curam etiam habebit ne Saturnus planeta cum Virgine signo cœlesti, contendat; multisque aliis præficietur rebus; modò nostrâ majestate deorumque hospitio non indignus habeatur. Quod Iovis præceptum admirabile satis & nunquam auditum, cum Dii simul omnes simulanter annuissent, missus est Mercurius Deorum immortalium nuncius, & eloquentiâ cæteris plurimum antecellens, in hoc humile viventium domicilium, quam terram dicimus. Qui cum orbem usque totum pene perlustrasset, deorum instinctu (qui hominem nolebant ad cœleste officium sibi ipsis satis idoneum ordinari) quendam sibi Reuchlinistam ex omni Obscurorum numero delegit, & maximè talem, qui

Theologos amârat nunquam. Huic enim homini nomen eſt Ollilambius Philocapnion, cujus pater Marquardus appellatur, & mater ejus Grylla, ad deſignandum quòd Marquardus Marquardum & Grylla Gryllum procreaverit. Signate quæſo, viri clariſsimi, hujus rei myſterium. Attendite hujus hominis doctrinam. Quomodo enim cœleſtia intelligeret homo iſte, qui Univerſitates dehoneſtans, in nullâ eſt literariâ facultate eruditus. Si enim hunc hominem, quem ego intelligo, rectè judicare voluerimus, nec Philòſophum, nec Theologum, nec Iuriſconſultum, nec Medicum, nec Oratorem unquam reperiemus. Mercurius itaque cujuſlibet rei ſimulator ac diſsimulator, & deorum (ut diximus) inſtinctu perperam miſſus: cuidam obſcuro Reuchliniſtæ (cui Ollilambio nomen) mirâ quadam claritate in ſomnis apparuit. Qui Mercurium rerum omnino cœleſtium neſcius videns, mirum in modum exhorruit, *Steteruntque comæ* (ut Vergilius ait in tertio) *& vox faucibus hæſit.* At Mercurius qui ex ſupernis ſedibus dulcia ſecum liba contulerat, nonaginta illi novem offerens, quæ vulgo vocantur *baſenſche koechen*, Comede, inquit, Ollilambie & groſſe, quoniam grandis tibi adhuc reſtat via. Mox Ollilambius angelum eſſe credens, & ſe alterum Eliam, Quorſum ait? In cœlum, reſpondit Merc. Rectè factum ſubjunxit

Olli-

Ollilambius, ut illic impleam mentem, qui hîc repleo ventrem. Iam ſentio Iovis benignitatem: ah vix tandem ſenſi ſtolidus, bene operatur Deus tuus, meque non immeritò recognoſcit amicum ſuum, & Reuchliniſtarum omnium primatem. O factum bene, Iam ego nullam amplius infirmitatem ſentio, ita me tuus cœleſtis oblectat cibus. Diſputare tamen tecum non poſſum Mercuri, quoniam ita ſum exhauſtus multis jam pridem & infirmitatibus & miſeriis. *M.* Et tu miſerias ſuſtinuiſti Ollilambie inter ganeones & Sycophantas? *Olli.* Tu à Deo miſſus, & hæc ignoras? Tu qui præterita non noſti, quid futura prædiceres? Si ego in hunc uſque diem diis converſatus fuiſſem ut tu cæterique omnes, Deus eſſe vellem. *M.* Parce quæſo verbis. Scriptum eſt enim. *Ne quid nimis.* Nonne ad lyram Heſiodus cecinit,

Optimus eſt homini lingua theſaurus & ingens,
Gratia qua parcis menſurat ſingula verbis.

Olli. Pulchra illa ſunt carmina. *M.* Rectè ſentis, & hanc ob rem tuam inſaniam depone. Noli unumquemque moribus tuis æſtimare. Deſine morbo illo procacitatis uti. Deſine alios per impudentiam laceſſere; talibus enim verbis tibi in cœlis amicos parare non potes, videris inimicos velle. Ceſſet al-

tercatio inter nos. Quin tu uno verbo dic, unde tibi tam gravem ac planè onerosam infirmitatem conceperis. *Ol* Ex variis & multiplicibus eduliis plus æquo sumptis. *M*. Quem cibum indies comedis? *O*. Pelles anserinas & colla caporum tosta, buculas, juvencos, turtures, perdices, phasianos, coturnices, turdos, ficedulas, & plurimi omnino generis avitia molliterque ac studiosè tosta; hæc stomachum meum nunc non lædunt, qui est sicut tabula rasa, in quâ nihil est depictum, apta tamen nata depingi, semperque illius versiculi sum memor, *Qui bene ingerit, digerit, egerit, est bene sanus*. *M*. Rectè facis. Diutissimè enim apud nos vives, qui sic stomachum observas. *O*. Quàm diu? *M*. In secula seculorum. *Ol*. ô me felicem, ô me beatum Ollilambium. Quia tamen de epulis locuti sumus, dic, rogo, mihi priusquàm hinc abeam, quæ sint Deorum immortalium esculenta. ego enim sum unus tellerleckerius, hoc est, omnium mensarum assecla, per totam cum sacco civitatem. *M*. Ambrosia, ova sorbilia, ex saccaro pastilli, pinguia vaccarum ubera, item placentæ nucleis amygdalis & saccaro conditæ. Datur etiam unicuique nonnunquam porcellus integrè tostus, illumque duntaxat mensam accedere apud nostros admittimus, qui cingulum tempori disligaverit, juxta carmen illud,

Bal-

Balthea laxabis, ad mensam quando meabis.

Itemque

Dum plenus est venter, tunc vult dormire libenter.

O. Quid audio, sancta Iuno, quid audio? Transfer me hinc ocius, sancte Mercuri, transfer me hinc. *M.* Recedamus hinc, festinato enim opus est. O. Quærantur primum hydriæ vino plenæ. *M.* Matura rem. O. I præ, sequar. Cumque sic abirent, clamârunt quidam Obscuri: sancte pater memento nostri, dum veneris in regnum tuum. O. Bestiæ estis, solus ego tali sum honore dignus. Quid multa? Processerunt ambo, cumque ad Parnassum montem venissent, nec illinc sese Ollilambius in cœlum transferre posset, Ætnam Parnasso, Olympum Ætnæ, montesque plurimos montibus superimposuére. Quo facto, Mercurius inquit, ascende montes. O. Trahe me post te. *M.* hoc factu difficile. O. Quamobrem? *M.* Nimis es incrassatus, dilatatus & impinguatus. O. Sine me paululum, ô Mercuri, ventrem purgare, ut eò sim levior. *M.* Fac ut libet, sed noli interea temporis plus æquo morari. Dum igitur in secessu Ollilambius lateret, Mercurius secum his verbis murmurabat; O utinam (inquit) hic asinarius Reuchlinista tali indignus nomine, pulmonem & jecur egereret. Fœtidus mehercule hircus est,

& olens capra, bonumque foret Capnioni, si homo iste natus non fuisset. Quo dicto Mercurius clamat, ubi es Ollilambie? *Ol.* In rupe hæreo. *M.* Semper ibi hæreas velim: veni tardipes, huc ades crassa substantia. *O.* En curro velociùs, quovis sum cervo fugacior, nec tuâ mihi modò operâ est opus. *M.* Tu videris, ego præcessero. *O.* En cacumen Olympi teneo, tecum sum, in portu navigo, & cœli planetas intueor. *M.* Rectè fecisti. *O.* Iam unico duntaxat saltu in cœlum veniam. *M.* Experiar, at cave ne saltu conturbes Platonis ideas. *O.* Quales sunt illæ bestiæ? *M.* Quas tu bestias vocas, antiqui olim Apollinis sacerdotes erant, & mulieres quidem edentulæ, quæ dum corporibus exeunt, tanquam rerum imagines inter sidera collocantur. *O.* Papæ, quid ex te audio: legi XXV. libros Ethicorum Aristotelis, ubi de istis ideis deprehendere potui nihil. *M.* Non mirum Ollilambie. Tu certe philosophus non es, sed nudus tantum Grammaticulus. attamen in cœlum si potes quàm primum exsulta. *O.* Me accingam operi: tu nolito me tangere. *M.* non tangam, sed cave deorsum cadas.

Cùmque temerarius iste Ollilambius sese altiùs erigeret, seque inter saltandum insolentiùs extolleret, olympo in ætnam decidit, ac deinde in Vulcani cloacam, qui montem illum priscis temporibus incolere consuevit. Tum Mercurius ridendi intemperans sedulò clamabat: *O Co-*

O Coridon, Coridon qua te dementia cepit.
Alba ligustra cadunt, vaccinia nigra leguntur.

O. O sancte Mercuri adjuva me: ô Apollo: ô Latona, ô vos Musæ novem juvate me. His Lamentationibus ille commotus hunc hominem fœtidum, & instar bubonis cæcutientem, ad novum quendam fontem caballinum, nuper à Sylvano adinventum, perduxit, ubi purgare hominem volens eum suffocavit. In signum cujus adhuc aquæ illorum fontium ita turbidæ fœtoribusque permistæ sunt; ut quicunque ex illis indignè biberint, insani potius sint quàm sapientes.

Hunc cum recitasset Dialogum, hæc continuò verba subjecit. De poëtis, inquit, malis & perversis tanquam præclaro nomine indignis solùm loquimur: de honestis & sapientibus mali nihil. Nec aliquem sub cœlo hoc nostro Dialogo offendi volumus. Nam qui tandem obscuri sint viri *Grammatici certant, & adhuc sub judice lis est.* Vale. ex Constantinopoli, sexto Idus Mahumeti.

XXXI.

STEPHANUS CALVASTRIUS,
Ioanni Lucibulario S.

OBscurorum indies numerus magis magisque augetur. Inscripsi nudius tertius tabulæ nostræ poëtas aliquot nobis persimiles, qui

qui se invectivis potentissimos esse gloriantur: & hæc eorum sunt nomina, Hirpinus Murcida, Asmodæus Harpalos, Pultronus Lurcho, Bibesius Sycophanta, Ollilambius Nebulo, Philocapnion Iovianus, Ioannes Smoerpot, Hans Leverworst, Gryllus Reptilis, Henricus Haversack, Stutsus Murius de cellâ vinariâ, Cornutus Bubularius, Fatuinus Schelmo, Phyton Serpentinus, Georgius Bestia, Petrus Sclabbert, Hermannus Kalff, Ganimedes Iunior, Coridon Sylvanus, Sclampampius Tellerlecker, Stilpho Gnatonicus, Ioannes Bulkinus, Demodicus Codrianus, Sinon Græcista, Faunus Corniger, & Ovidio teste,

Additur his Nyseus, indetonsusque Thyoneus,
Et cum Lenao genialis consitor uvæ,
Nyctelinsque, Eleleusque parens & Iachus & Evan.
Gnosius Ichnebates, Spartanâ gente Melampus
Pamphagus & Dorceus & Oribasus Arcades omnes,
Nebrophonosque valens & trux cum Lelape Cheron,
Hileusque ferox nuper percussus ab apro,
Et niveis Leucon, & villis Asbolus atris.

Omitto reliquos qui spem non habent, & quorum (sicuti stultorum) infinitus est numerus: Hi bellum contra Theologos acturi sunt,

sunt. Nam arrogantiâ, temeritate, convitiis & blasphemiis pares sibi nullos habent. Noli igitur plus æquo lamentari, Ego *inter saxum & sacrum sto*, & ex fonte Hypocrineo sum infatuatus. Vale. Ex Libetridum speluncâ Nympharum.

XXXII.

IOANNES LUCIBULARIUS
Stephano Calvastrio S. D.

MIserrimè nobiscum aguntur omnia, multiplicasti gentem, sed non lætitiam: obsunt nobis illi (si ritè rem ipsam pertrectare voluerimus) & prosunt nihil. Non vult habere Capnion impudentes Sycophantas, sui defensores. Quid multa? Ipse receptui canere jam pridem destinavi & meliorem agere virum. Valeant ludiones, lurchones, comedones, ventres, bibesii, cœnipetæ, flagricibæ, prædones, calumniatores, parasiti, gnatones, flagriones, bucedæ, plagipatidæ, furciferi, catilones, & id genus obscurorum omne. Te igitur illi omnes dilanient, strangulent, obstringilent, obliterent, & culter & venenum, & incantatio vitam tuam, quæ est mors, acerbè finiant. Vale cum tuis ut potes. Moguntiæ, ex domo nostri impressoris, pœnas suæ temeritatis procul dubio daturi.

XXXIII.

PULTRONUS MURCIDA,
Titivillo Corniculario S.

NON possum non dolere, non lachrymari, non mœstus esse, ita nos excruciant viri boni & sapientes; de illis duntaxat loquor, qui non sunt de nostro Obscurorum grege. Et ideo *de grege non ausim quicquam deponere tecum*. Simplex plebecula, pueri quoque & mulieres, publico nos odio insequuntur. Clamitant enim in plateis, huc huc veniunt Obscuri Reuchlinistæ, non minus Deo quàm hominibus odibiles. Iaciunt deinde in nos stercora. Quid multis? Canes nobis omnibus ultrô non irritati adlatrant: nigris enim utimur larvis, nec id solum canes agunt, verùm & viles caligas nostras & detrita vestimenta dilaniant. Vale, ex cellâ vinariâ; ubi nobis dantur Deorum responsa, & poëtarum fabulæ à Baccho exponuntur.

XXXIV.

TITIVILLUS PULTRONO S.P.D.

ANimam ago mi charissime Murcida; Utinam essem cum Anchisiade in Elysiis campis, & hæc tam infelicia non audirem. Pro Deûm atque hominum fidem, quid hoc

eſt ſi contumelia non eſt, aut potius Dei plaga. Quæ tu ſcribis, intolerabilia mihi videntur. Gratias etiam Capnion nobis agit nullas, quin potius Obſcuris omnibus maledicit. Alii præterea nos Sycophantas, alii noctis filios, alii nebulones, alii humanas beſtias: alii monſtroſa mancipia, alii canes rabidos, nonnulli hæreticos, blaſphemos & fœtidiſsimam convitiorum ſentinam appellant. Addunt quoque, nos ſolos obſcuros cum Dathan & Abiron meritò à terra abſorbendos. Vale, ex Argentina pridie Kalendas Iovis.

XXXV.

GERHARDUS SCHIRRUGLIUS
Ioanni Wickelphio S. P. D.

MALI ſunt homines qui dicunt nobis malè. Quamvis enim neque Deum timeamus neque homines, alioſq; indignè læſerimus, nihil tamen eſt, quod contumelias perpetiamur, bellum hoc & lepidum. Verùm hæc aliàs. Grave mihi ſemper atque anceps dubium fuit, quare Colonienſes Theologi plus cæteris per Alemaniam florentibus, ſuperioriſtarum (ut ſic dicam) errores corripere nitantur, & in Suevum indignari, hominem nobis ſummâ conjunctum neceſsitudine. Vale feliciter, & cras reſponde. Ex Andernako, inter calices & pocula.

XXXVI.

WICKELPHUS SUO SCHIRRUGLIO S.P.D.

NOn possum tibi Gordii nodum absque dolore interno & horrisonis ululatibus dissolvere. Nisi Doctor essem in omnibus scientiis mundi; itemque si neque in Bohemia neque in Arragonia fuissem, ad tam difficilem ac planè tortuosam dubitationem respondere tibi nequaquam possem. Audivi nuper in Ecclesiâ à quodam Theologo, ad populum DEI verbum habente; reverendum Inquisitorem Iacobum Hoochstraten, tres sibi à sede Apostolicâ Archiepiscopatus commissos habere, Coloniensem, Moguntinum & Trevirensem, ut quæ mala ibi compererit, ab Ecclesiâ DEI quàmprimum refellat.

Adjecit quoque Sixtum Papam quartum singulari quadam commissione per totam Alemaniam hæresium extirpàndarum munus Theologis Coloniensibus commisisse. Quod ut luce clarius intueare, brevis illius exemplar tibi per Liripipianum nostrum transmitto, ut immodicè tecum lamenteris. Vale, ex Madepurck, & pœnitentiam age quàm primum potes.

SIXTUS PAPA IV.

Dilectis filiis, Rectori, Decanis ac Universitati studii Coloniens.

Dilecti filii, Salutem & Apostolicam benedictionem. Accepimus literas vestras, ex quibus cum jucunditate intelleximus, quo zelo fidei Orthodoxæ, quâque prudentiâ scripta erronea hæresim sapientia, legi, imprimi ac vendi prohibueritis; muliercularumque imperitiam represseritis. qua dum tenentur, interpretantur quod nesciunt, & scripturarum sibi usurpant scientiam, in maximos dilabuntur errores: nec sibi solùm, sed aliis quoque animarum præcipitium struunt. Laudamus vos in Domino vehementer: Fecistis ut bonos Catholicos (quales semper fuistis) decet, & quod vos non dubitamus facturos: pro qua re nos & hanc sanctam Apostolicam Sedem, invenietis in omnibus desideriis vestris promptiores atque benigniores. Cæterùm ut quod bene cœpistis, facilius posìtis perficere, harum serie vobis authoritate Apostolicâ licentiam & facultatem concedimus coërcendi sub censuris Ecclesiasticis, & aliis opportunis remediis, impressores, emptores, lectores librorum hujusmodi. Et quia fieri posset, ut impressores prædicti metu vestri aliò se conferrent; volumus ut ordinariis & magistrati-

bus locorum in quibus erunt, noſtram hanc voluntatem ſignificetis, quam ubique volumus obſervari. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris, die XVIII Martii M. CCCC. LXXIX. Pontificatus noſtri anno octavo. L. Grifus.

XXXVII.
DAUBENGIGELIUS SUO Simpriano S. P. D.

QVò me vertam præ dolore, mi ſuaviſsime Simpriane, quibus querar, quos implorem? Si domi ſum, phantaſmatibus vexor, & inteſtina lumbricis corrumpuntur. Si exeo, malè de nobis ſentire bonos animadvertimus. O nos miſeros & infelices. O funeſtam diem in quâ nati ſumus. O pectora cæca, ô hircoſum Obſcurorum Reuchliniſtarum gregem, æternâ ac plane ineluibili diffamiarum & convitiorum leprâ aduſtum. Nobis LEO Papa maledixit, libri noſtri comburuntur. nec mulierculæ nec pharmacopolæ ex illis cucullos facere audent: ne venenum quod in illis latet, incautos enecet. Eraſmus præterea Roterodamus nos deteſtatur & odit. Fuimus Troës: Omnia nobis & in cœlo & in terris adverſa ſunt. Scio quid faciam,

Vltra Sauromatas fugere hinc libet, & glacialem

Prorſus

Prorsus Oceanum.
Vale. Datum Augustæ. &c.

XXXVIII.

SIMPRIANVS DAUBENgigelio suo S. D.

NIL conscire sibi, nullâ pallescere culpâ.

MEritò nos canes rabidos & blasphemos boni appellant. Nimis enim impudenter non in viros solùm sapientes & bonos, sed in Iesum Christum, in Beatam Virginem, in supernos cœlites, nostris contumeliis ludendo debacchati sumus. Quare nos insensati & degeneres Christicolæ, ea verba, quæ Sacrosancta Mater Ecclesia primiparæ adaptavit Virgini, in nostras diobolares meretriculas & scorta publica nocturnasque pecudes redegimus? Quid Theologos ipsos, validissimos Christianæ fidei defensores, ac Sanctum Petrum cœli Primatem, perfidis comparare Iudæis? Quid sacratissimas Apostolicæ Sedis Indulgentias permerdare, quid cum divino Salvatoris nostri corpore jocari, risumque aliis in frontispicio nostrarum epistolarum movere contendimus? O nos miseros homines, & non immeritò à Sede Apostolicâ maledictos. Emendemus vitam nostram in melius, qui scienter deliquimus. Quippe si infames nostræ epistolæ in lucem editæ non

fuissent? itemque si neque Georgii Dialogus, neque præfationes duæ, & alia quædam impressa forent, diu fortasse causa nostri Capnionis ultro ac citro cum honore omnium sopita fuisset. Vale. ex rure suburbano, & mecum quantocius resipisce.

XXXIX.

ANTONIUS RUBENSTADIUS, Stalberio Horlepompiano S.

NEquaquam ultra Sauromatas nobis aufugiendum est. Inter os & offam multa cadunt. Non unius duntaxat hominis consilium sequi debemus. Festinandum tardè, ne Senecâ præsago, *Velox consilium sequatur pœnitentia*. Aliud nobis superest fugitivarium. Glauco etenim duce Circes domum, haud longè à Cajetâ Campaniæ oppido inquiramus, ut ab ea, in cruentissimas mutati bestias, Theologos quàmprimum devoremus. Simile enim priscis temporibus factum fuisse, tum Homerus ipse philomites; tum poëtæ ad unum omnes attestantur. Utinam viginti cubitorum dracones essemus, de quibus apud Plinium legitur; longè profectò melius sese res nostræ haberent. Fuge collusionem Daubengigelii & Simpriani: Soli quo volunt abeant, nec nos amplius conturbent. Mallem enim

enim decies in furcam suspendi, quàm uni Theologorum esse ludibrio. Vale, Datum Francfordiæ, ex fœtidâ Iudæorum harâ.

XL.

STALBERIUS RUBENSTADIO S.D.

LOngè mihi alia mens est, pater honorande. Nemo nostrum quoquam pergat, nemo montes Caspios, nemo Sauromatas, nemo Circes domum petat. Monoculus ego sum & lippus, Oculari tamen Capnionis Speculo ante nasum meum posito, vos multijugis erroribus video implicatos. Legi apud Hesiodum in Theogoniâ, Protheum Oceani & Tethyos filium, in varias sese olim formas transmutasse. Hunc colamus Deum; huic porcos & asinos offeramus; ut delusis Theologorum oculis, bestiarum duntaxat formam habere videamur: ut sub tali velamento nihil, quod adversariis placeat, peragamus. Quo facto *tum variæ eludent species atque ora ferarum*, Alius enim subitò fiet sus horridus atraque tigris, Squamosusque draco, & fulvâ cervice leæna. Vale, Datum Cracoviæ. xxx Idus Septembres.

XLI.

DOCTOR GRILLUS,
Stalberio Rubenſtadio ac cæteris amicis,
S. D.

QVid alios imprudentiæ accuſas, quum tu ſis unus omnium qui vivunt inſipientiſsimus; quanquam tamen in tenebris plus uno videns oculo, quàm reliqui in luce duobus. Beſtiæ diu fuiſtis, & crudeliſsimis quibuſque beſtiis longè crudeliores, licet caudas in terram dependentes, licet aſininas aures, licet urſorum ungulas, aut ſolidos equorum pedes non habeatis. Alii veſtrum dracones ſunt, alii verò baſiliſci: Ita enim & verbis inconcinni, & ſtylo enormes, & audaciâ ac veneno peſtilentes eſtis. Stultum eſt igitur optare quod diu eſtis conſecuti. Bubonum, noctuarum, aſionum, ulularum, veſpertilionum, nycticoracum, ſtrygum lemurumque exemplo nocturnis volate temporibus: ut nocte intempeſtâ, palpabiles tenebræ vos obumbrent. Valete ut meriti eſtis. ex Norembergâ.

XLII.

MAMMOTRECTUS BVNTEMANTELLUS, Eyntelrabiano Philopompo Obſcurorum legato S. P. D.

EDidit nuper libros duos Reverendus hæreticæ pravitatis Inquiſitor, in quibus luce clarius

clarius patet, quàm ſanctè & quàm piè Georgius Benignus & Capnion ipſe in ſuo Dialogo locuti ſint. Ita enim in illis convincuntur, ut nullo unquam Marte poſsint exurgere. Non eſt reverendo Inquiſitori machæra hebes neque ſtylus retonſus. O Philopompe, quis hæc futura crediđiſſet? Nobis Lachrymæ ſunt Crocodili; Cumani ſumus, homines profectò hebetes atque obtuſi. Acta agimus; *anſeres nunc* (ut Theologi dicunt) *inter olores ſtrepunt.* Diſcamus igitur aliis in rebus uti foro, & alienâ frui inſaniâ. Nam operam hîc atque oleum perdidimus. Si cras præ ſummo animi dolore atri Ditis januam introiero, Plutonem rogabo, ut te illuc poſt tres dies accerſitum, veram obſcuritatem & tenebras palpabiles jubeat intueri. Vale ut potes, Ex Cracoviâ.

X L I I I.

EYNTELRABIANUS BUNTEmantello S. D.

O Te omnium ſub cœlo miſerrimum & præ cæteris mortalibus magis importunum. Quid mihi tam triſtia nuncias? Quid mea gaudia in luctum convertis? quid me ex alto in deſperationis ſterquilinium præcipitas? Non tam acerbè mihi rem geſtam ſcripſiſſes. Me ſenio confractum noſti, & ex leni

vento huc atque illuc impelli. Ego enim si hoc malo nuncio apoplexiâ tactus fuissem, quis obsecro tres meos obulos & Tibulli ac Propertii libros unà cum Ovidianis Amoribus consecutus fuisset. Silicernius sum & senex capularis, meque vespiliones ac bustuarij die noctuque insequuntur. Observa me igitur, ut ultimæ voluntatis meæ dignus executor inveniare. Non te moveant Theologorum correptiones. Indocti sunt, & præter Sacras literas sciunt nihil. Poëtas non intelligunt. Quid ergo nostrarum epistolarum mysteria intelligerent: neque Aristot: in X V. Physicorum; neque Prophyrium in libris de anima: neque Æsopum in Metaphysicis legerunt unquam. Abeant igitur, nosque more nostro vivere ac loqui permittant. Vale.

XLIV.

TRULLUS POMIVENDULUS Flacco Murilegiano S. D.

AUdio Iudæos multum lætari de prospero rerum suarum successu. Legunt enim librum quendam Ioannis Reuchlini talem qualem ad mensam discumbentium & in Synagogis suis Diabolicis, ut indies Christianos derideant, & execrabiles suos libros Christo Deo blasphemos injustè tueantur, atque con-

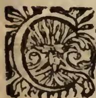
ſervent. Quare ſi perditiſsimi crucis Chriſti hoſtes, indignè & ex ingenitâ atque inveteratâ malitiâ lætantur, nos perpetuis lamentemur in tenebris (modò ſalvi eſſe voluerimus) neceſſe eſt. Ex Francfordiâ autem nundinis nunc Aprilibus aliquot tecum Ocularia confer, ut ſi non mentis, oculorum tamen viſum reſtauremus. Hunc ſolum habemus honorem, quòd Iudæi in ſcandalum Eccleſiæ, Obſcurorum epiſtolas in Teutonicum tranſtulére. Vale ut potes. ex Dulken. Anno M. CCCCC. XVIII.

Finis Lamentationum veterum, quæ nundinis Aprilibus hoc eodem anno editæ fuerunt: at multis in locis modò, non ſolum immutatæ, ſed plurimum etiam citra cujuſcunque indignationem (ut boni omnes conſueverunt) adauctæ.

Sequuntur Lamentationes novæ Obſcurorum Reuchliniſtarum.

I.

SIMON LUTSBUBULARIVS,
Totuſque Obſcurorum exercitus Gogo ac Magogo ſuis Principibus
S. P. D.

Ogitantibus nobis, Principes egregii, quos tandem Patronos rebus noſtris ſummo in periculo conſtitutis deligeremus, vos potiſſimum ex omnibus, velut duo clariſsima Iudæorum lumina (quorum ſub tutela iniquitates noſtræ omnes militarent) digni occurriſtis. Magnum eſt enim & grave & permoleſtum atque acerbiſsimum, quod Capnionis noſtri contemplatione nuper omnes vulnus accepimus. Maledixit nobis ſummus Pontifex & tota Chriſti illudit Eccleſia. Pauci etiam reperiuntur, qui nos (ut ab aliis accepimus) vivere in terris patiantur. Heu heu igitur nos infelices atque infortunatos, qui ob ſingularem noſtram in bonos omnes audaciam & inſignia in Chriſtum facinora, nihil honoris conſecuti ſumus. O fallaces nequitiarum

rum blanditias, quibus allecti per varios agitamur errores. O inanes cogitatus nostros, qui secundis in rebus eò magis nos seducunt, quo certiore spe quadam nobis blandiuntur. Quas, ipse sæpenumero, blasphemias in epistolis nostris conscripsimus, bonis omnibus, & toti (ut audimus) Christianitati plurimum displicuére. Quis igitur nostrum in tantâ rei indignitate,non mœreat,non audaciam deploret suam, non sese mortifero conficiat dolore? Quid multa? Actum est nobiscum, nisi literis vestris animati fuerimus. Valete ad longos Platonis annos. Moguntiæ,ex Coronâ, tutissimo Obscurorum asylo.

II.

GOG ET MAGOG OBSCURIS Reuchlinistis S. P. D.

QUid vos miseri fæminarum more ejulatis? Nunquid *sera vobiscum in fundo est parsimonia*? Ascendit clamor vester in altum, & montes Caspios horrisono fragore percussit. Insolitum deponite timorem. Estote fortes in bello contra virtutem, ne inimici nostri in cunctis plus æquo triumphent. Annunciamus vobis gaudium magnum, quod notum erit omni populo, quia natus est vobis Servator Antichristus in montibus nostris ex eden-

tulâ quadam anu Blaſphema nomine. Quæ ſuperba nimis, ſemper in ore habet Vergilianum illud: En ego incedo Regina Iouiſque & ſoror & conjunx. Hinc eſt quòd noſtri Doctores in fabulis Ethnicorum multum eruditi, eam Iunonem eſſe contendant. Nec immeritò; Habet enim pediſſequas inſignes, tres inferorum furias, & harpyas quatuor, inter quas Celeno vobis Obſcuris, ac veſtro tandem Patrono, peſsima quæque eventura prædicit. Nos enim illius vaticinia contemnimus: quia ut in veteri eſt proverbio: *Malæ aves malam præſagiunt auram*. Valete feliciter cum veſtro Capnione. Datum in montibus Caſpiis, Anno à nativitate Antichriſti ſecundo.

III.

DOCTOR GRYTZ, OMNESQUE Obſcuri Reuchliniſtæ Gogo & Magogo ſuis Principibus S. P. D.

ACcepimus literas veſtras, Principes invicti, nectare nobis atque ambroſiâ ſuaviores. Quid enim periculoſis hiſce temporibus, pſeudo-Chriſtianis auditu jucundius evenire potuit, quàm eum eſſe in terris natum, quem omnes blaſphemi omneſque calumniatores & hæreſiarchæ ſummum Deum ſunt habituri. Adoramus itaque Iovem & Apolli-

nem,

nem, Mercurium quoque & Musas novem, ut Antichristo parcant, eumque magicas doceant artes, ne in scholas eo Theologorum adveniente, artium Diabolicarum rudis esse videatur. Nam qui virtute & sapientiâ potest nihil, maleficio contendat necesse est. Valete diu in montibus vestris cum Antichristo nostro, omniumque nebulonum àc Sycophantarum, lemurum etiam & Strygum Patrono. Wormatiæ, ex porcinâ Iudæorum Synagogâ.

IV.

GOG ET MAGOG, DOCTORI Grytz, omnibusque Obscuris S. P. D.

ANtichristum nostrum aut potius vestrum, expeditum in vario criminum genere adolescentem; nonis nuper Septembribus in jucundissimum Veneris montem, tanquam ad mercaturam omnium nequitiarum cum Asmodæo nostro transmisimus. Non dubium, quin ab omnibus ærumnis atque angustiis vos sit quám primum liberaturus. Interea temporis neque blasphemiis parcite, neque imprecationibus. Vult enim sibi Antichristus tales habere apparitores, talesque suo albo milites inscribi. Cæterum ut ad alia progrediamur, Mittite nobis in Proserpinæ bigis aliquot Speculá Ocularia Ioannis Reuchlin, quæ à multis Universitatibus condemnata acce-

cepimus:

cepimus,&Defensiones ejusdem;ut boni etiam viri hîc nonnihil habeant quo se oblectent. Adjiciantur & alia si quæ vobis supersunt ejusdem generis inutilium contentionum fragmenta. Volumus quoque scurriles vestras Epistolas à Sede Apostolicâ jam pridem condemnatas, nobis in quadrigis mitti; ut illis Antichristus noster non illepidè institutus, blasphemiis & irrisionibus abundet, omnemque turpitudinis ac maledicentiæ artem (multum est enim à teneris consuescere.) puer non ignoret. Postremò dum steteritis ante Reges & Præsides, nolite cogitare qualiter aut quomodo libri omnes vestri sint ultra Caspios montes transferendi. Præsto vobis erunt Cacodæmones ipsi, in montium nostrorum radice, qui hanc librorum sarcinam, dicto citius nobis præsentabunt, quum æquè ac nos istiusmodi lenociniis delectentur. Salutant vos sorores Antichristi, vestræ Consobrinæ; Temeritas, Arrogantia, Impudentia, Cæcitas, Obstinatio, Desperatio, Hæresis & Blasphemia; quas si ritè honoraveritis, ita etiam, ut in omnibus vos nequitiis & sceleribus expeditos habeamus, magna procul dubio ab Antichristo (cujus & vos præcursores estis) donaria recipietis. Valete diu & pergite, ne Sacrosancta Sedes Apostolica falsum dixisse videatur, ubi vos filios iniquitatis esse decrevit. Ex Caspiis montibus, Anno tertio.

V.

NICOLAUS LORIPES, CORI-
doni Luſco S. P. D.

O Coridon, Coridon, quæ te dementia cepit,
Alba liguſta cadunt, vaccinia nigra leguntur.

HÆc ſunt verba Divi Vergilij, patris noſtri & poëtarum omnium parentis, quem tu minimè intelligis. Hunc enim locum noſter exponens Ollilambius divino præditus ingenio, libro xxv. de naturâ ruſticorum, & nebulonum ac pſeudo-Chriſtianorum vafriciis: vult per Coridonem (id quod Commentatores in hunc uſque diem ignorarunt) umbroſum Dianæ intelligi venatorem, qui in Cyntho & Helicone, ſacris Muſarum montibus, albos volens cuniculos capere, corvos ac nycticoraces cepit. Quæ res quàm ſit jucunda auditu, nemo prorſus ignorabit. Quapropter te oro atque obſecro, ut ære etiam chalcotypo imprimi actutum facias, ne tam neceſſaria cognitu cæteros noſtræ ſortis homines prætereant. Nam argutuli quidam novarum rerum (quæ nuſquam ſunt) indagatores, dum nova cudere poſteritati ſatagunt, in aliena nimis & futilia dilabuntur. Vale Delphis, ex phœbadum ſpeluncâ ſacerdotum. Te plurimum ſalutat noſtra Calliopæa. Iterum vale.

VI.

VI.

CORIDON LUSCUS, NICOLAO Loripedi S. P. D.

SUnt complura in nostrumMaronem commentaria, sunt infiniti per totum penè terrarum orbem interpretes: at nemo illum plenè intelliget; nisi & nova Obscurorum Reuchlinistarum, doctissimorum quidem in fabulis virorum, glossemata perlustraverit. At mihi nuper tuâ multum expositione jactabundo, ac planè importuno Theologus quidam & eruditus & vehemens, sese in Sibyllinis foliis, aliam deprehendisse respondit. Carmen (inquit) illud Vergilianum: *Alba ligustra cadunt*, & alia quæ sequuntur, vulgares poëtæ non intelligunt. Divinus enim ille Vergilius (ut non remulco sed plena utar velificatione) infelicissimos nostrorum temporum dies, ex singulari quadam nativæ virtutis industriâ luce clarius prævidit, quibus vel Paulo teste, Obscuri ac degeneres quidam poëtæ, sanam doctrinam non sustinebunt, sed ad sua desideria coacervabunt sibi magistros prurientes auribus. Auditum etiam suum à veritate avertent, & ad fabulas convertentur. Postremò subjunxit idem ille Theologus, *Alba ligustra*, hoc est, omnium penè Sanctorum scripta Doctorum, unà cum Evangeliis Christi

& A-

& Apoſtolorum Canonibus; *cadunt*, id eſt, parvi ab Obſcuris æſtimantur, & ob ſtyli atque orationis humilitatem non habentur in pretio. *Nigra* verò *Vaccinia*, hoc eſt, fabulæ, convitia, infamationes, mendacia, blaſphemiæ, hæreſes, & id genus aliæ vitiorum peſtes, feſtivè ſaltem & eleganter compoſitæ; *legùntur*, id eſt, ab omnibus ferè colliguntur, deſiderantur, & in pretio habentur; ac præclaris tum Theologorum tum Iureconſultorum ſcriptis, à levibus quibuſdam ac perverſæ mentis hominibus anteponuntur. Quibus auditis, ego totus *obſtupui, ſteteruntque comæ, & vox faucibus hæſit.* Vale, mi Loripes, & Theologos ſemper fuge. ne cæci viſum recipiamus. Moguntiæ, ex domo quadam inſigni cui Coronæ nomen.

VII.

NICOLAUS CALUMNIATOR
Lucio Catilinæ Iuniori S. P. D.

Hei mihi nunc fugiunt vires & corporis uſus,
Mens mea non ſervit nec mea lingua mihi.
Heu miſer in noſtris eſt nulla potentia membris,
Horum quodque ſuum denegat officium.
Nullâ parte ſuos cernunt mea carbaſa portus,
Nec ſentire poteſt anchora noſtra ſolum.

Neſcit

Nescit nostra suam quo quærat plaga salu-
tem,
Sæpe precor mortem, mors tamen ipsa fugit.

NOn abs re conqueror, mi suavissime Catilina. Nam hoc solum ex omnibus nostris iniquitatibus, blasphemiis & hæresibus (ut verum tibi fatear) consecuti sumus, ut nos æquè boni omnes ac publicos hostes & Ecclesiæ inimicos insequantur. Quin etiam se muniunt signo sanctæ Crucis, quoties Obscurorum nomen ante prospectum audierint, nosque Diabolos esse arbitrantur. Proh Iuppiter, proh Dii immortales, quid hoc est, si injuria non est? Consolare me obsecro primo si potes die. Nam Obscurus ille Charon scaphâ suâ ferrugineâ, nostrum aliquot intra dies octo ad obscuras inferorum latebras per Acherontem ac Stygem cæterasque paludes est delaturus. Vale. ex Hagenau. Nonis nuper Septembribus.

VIII.

LUCIUS CATILINA IUNIOR
Nicolao Calumniatori Reuchlinistæ & Talmudphilo. S. P. D.

Stulte quid insanis, cur te dolor urget inanis?
Te sperare jubet Calliopæa suum.
Temperet ergo tuos modus & prudentia que-
stus,

Terge,

Terge tuas lachrymas, diſce tenere modum.

TOta via totoque cœlo aberras, mi Nicolae, ſi arbitraris nos in ſacco venditare. Non ſunt nobis oculi lolio vitiati, quin & ſerpente & aquilâ acutiùs intueamur. Quamvis Theologi nos odio perſequantur, Strabonis tamen inſtar (ut eſt apud Solinum) triginta quinque millia paſſuum proſpicere valemus. Tibi perſuadeas velim bifrontes nos eſſe Ianos, quibus Mydæ aures affigi non poſſint. Nonne piloſi omnes ſumus? quos natura (quæ occultè operatur) cæteris mortalibus aſtutiores eſſe decrevit. Piloſum inquam cor, cum Meſſenio Ariſtomene à Lacedæmonibus interfecto habemus. Aſtutia igitur noſtra vincet ſtudia illorum. Prius teſtudo curſu leporem vincet, curruſque bovem trahet, quàm ingenitam nobis malitiam deſerere poſſimus. Nec mirum. Veterem enim pelliculam difficulter exuit, qui jam diu fraudibus ac malitiâ occalluit. Vale. ex Dullendorp, & cùm ad Elyſios campos deſcenderis, Plutoni inferorum principi, me iterum atque iterum commenda.

IX.

PLUTO PHLEGETONTEUS, Sinoni Ululario S. P. D.

O Dii Deorum quorum opifex paterque ego ſum, quàm graves mihi nuper Obſcuro-

ſcurorum Lamentationes oblatæ apud Inferos fuerunt. Nemo prorſus Cacodæmonum eſt, mi Sinon, qui non luctu ac mærore contabeſcat, ac carnem devoret ſuam. Omnes enim boni (ut audio) ac ſapientes Obſcurum Reuchliniſtarum genus, velut peſtem quandam præſenſque venenum fugit. Auctores ſunt Theologi, qui pro Eccleſiâ Chriſti ad ſanguinem uſque (ſi ritè accepta recordor) legitimè decertantes, peſſima quæque (nobis etiam invitis) eradicare nituntur. Hem me miſerum, vix ſum compos animi, ita ardeo iracundiâ. Nihil eſt quod malim, quàm illam totam Theologorum familiam mihi dari obviam, ut mihi iram hanc in omnes eos evomam omnem, dum ægritudo hæc eſt recens. Satis id tandem ſupplicii ſum habiturus, dum illos ulciſcar modò. Vale, ex Tenaro Laconiæ promontorio, ubi ad inferos deſcendentibus facilis patet via.

X.

SINON ULULARIUS, PLUtoni Stygio S.P.D.

Occurrunt animo pereundi mille figuræ,
Spes bona ſollicito victa timore cadit.

O Cæca nocentum conſilia! ô ſemper timidum ſcelus! Nullum (ut ſentio) ſine

ne magno auctoramento est malum. O fortuna! ô fors fortuna! quantis incommoditatibus & quibus scandalis implicati omnes sumus. Qui tibi servit, nulli fortasse servit, sed æternæ (ni fallar) sibi maledictionis præcipitium struit. Nemo nos nostro exonerat metu, nec tu id quidem (qui princeps es tenebrarum & Obscurorum omnium patronus) facere ullo modo potes. Si tibi machæra est, nos quàmprimum tuere, teque in angelum lucis, (id quod te Paulus ad Corinthios facere solitum testatur) quantocius transfigura. Quod ubi feceris, tecum ad inferos descendemus. Vale ut potes, & lætare cum Proserpinâ uxore tuâ & Glaucâ matre. Ex Norembergâ, Nonis nuper Septembribus.

XI.

HENRICUS HAVERSACK
Nequitiarum Licentiatus, Ioanni Smoerpot præceptori suo S. P. D.

FUi nuper Moguntiæ in consessu Obscurorum Virorum, petens ab eis, ut suo me albo inscriberent. Quibus confestim annuentibus (pares enim cùm paribus facillimè congregantur) artem me prius histrionicam exercere volebant. Vino itaque naturam non parùm adjuvante, tantum cæteris Obscuris in hac arte præstiti,

præſtiti, quantum aſino porcus ad edendum antecellit. Quapropter non poſſum Liberum patrem (quem Bacchum alii appellant) non laudare, & in cœlum uſque extollere; qui me infinitis exſolutum curis, ſemper lætum eſſe vult & ventre diſtentum. Ubi enim quid eſt vini, haud ceſſo, quo uſque totus eſt gurgulio prægnans ab imo & trans gulam. Sin paucitas, vel lambo vel lingo, dum odor ſagax olet. At non (ut eſt pleriſque mos) in abditis & ſolitariis locis aut ſpecubus, ſed cum bonis natabus ac ſodalibus & ſimilibus mei. Hoc tamen unum me plurimum excruciat & animo tranquillo eſſe non ſinit, quòd niſi artem etiam blaſphemandi didicero, nunquam ſim in Doctorem nequitiarum una cum cæteris promovendus. Quod ne fiat, tui erit officii providere. Vale, ad longos Neſtoris annos, & Æſopi patinas nobis ad cœnam para, ut Baccho ac Cerere ſuffarcinati, ad omne malum promptiores eſſe poſſimus.

XII.

IOANNES SMOERPOT, DAVENtrienſis, Henrico Haverſack, ſuo diſcipulo S. P. D.

DOleo in immenſum, & ſupra quàm cuiquam credibile eſt, interno excrucior dolore, eò quòd hactenus ad ſaxum verba fecerim,

rim, operamque perdiderim & oleum: Infœcundi quippe ingenij eſt (Fauſtus inquit) præmonſtrantem (quanquam illi debeatur plurimum) non excedere. Quapropter tibi gratias ago nullas, quòd ultra ipſam in conviviis geſticulationem, nullam blaſphemandi didiceris artem. Lege, relege, perlege Apoſtaticas, ac planè execrabiles Obſcurorum epiſtolas; & te in nequiſsimum omnium nequitiarum Doctorem, hiſtriones ipſi, dicto citius promovebunt. Sequere etiam impudentiam præceptoris tui; teque ad peſtiferos illius mores (neceſſe eſt enim ut de me ipſo in tertiâ loquar perſonâ) totum effinge. Quod ſi feceris, vivum eris Sycophantarum idolum, omniumque vitiorum exemplar. Vale diu, Wormatiæ ex fœtidâ Iudæorum harâ, ubi me culices & pulices, cute integrâ eſſe nunquam ſinunt.

XIII.

SIMON DRULLENSIS,
Matthiæ Rupho S. P. D.

MIror equidem, quam potiſsimum ob cauſam viri boni nos Obſcuros Reuchliniſtas cum Dathan & Abiron à terrâ velint abſorbendos eſſe; quâ item moti inſaniâ, nos hiſtriones & Sycophantas, ac nequiſsimum planè genus hominum appellare non

vereantur. Hunc mihi si dissolveris nodum; alterum te esse Apollinem prædicabo. Vale, ex Basileâ.

XIV.

MATTHIAS RUPHUS, Simoni Drullensi S. P. D.

EXplicare non possum literis Simon, quantam mihi tristitiam nuper in Iudæorum Synagoga deambulanti multorum epistolæ attulerunt. Scribunt enim non Theologos modò, verùm & optimos quosque dicere solitos, nullum esse sub cœlo tam impudentem tamque inverecundam meretricem: nullum item latronem tam inhumanum, nullumque tam discinctum Sycophantam, qui nostras, hoc est, Obscurorum epistolas lectu dignas velint. Nec mirum. Sæpe enim Stateram transilivimus. Ansam quoque largiti sumus ut malè nos tractare & boni & mali omnes posint. Capra gladium quo mactetur adinvenit. Faber quas fecit compedes, ipse gestat; suoque perit indicio sorex; & in exspuentem cadit quod in cœlum exspuit. Nolim igitur mireris Simon, nos ab optimis iniquissimos, & à gravissimis quibusque levissimos appellari. Cave hæc Theologi resciscant Colonienses, ne laqueum nobis mandent, aut medium ostendant unguem. Vale ut potes, & di-

& digito compesce labellum. Ex Francfordiâ.

XV.

CASTRIMANNUS ECHTNOBIENSIS,
Doctori Grytz Obscurorum praeceptori S. P. D.

QUanquam omnia nobis adversa sint, Doctor egregie, & Isthmon perfodere non possimus, nihil tamen est, quod vel Theologos ipsos in aliquo timeamus. Dies enim nobis adimit dolorem. Verum enimvero quia Cumani omnes sumus, homines profectò & obtusi & hebetes, praecepta nobis aliquot salubria abs te dari postulamus: ut quemadmodum vulpes pilos non mutat suos, ita etiam & mores nostros nunquam immutemus; ne ex his esse videamur, de quibus Horatius cecinit,

Dum vitant stulti studia in contraria currunt.

Extra undam ergo & fumum, elegantibus tuis documentis, longè compelle carinam. Vale, ex Hoppenem, & quae nos vel facere vel docere volueris quàmprimum rescribe.

XVI.

DOCTOR GRYTZ, CASTRImanno Echtnobienſi S. P. D.

QUemadmodum non ægrè patior, Caſtrimanne, ab omnibus ferè Theologis & ſacrarum literarum cultoribus contemni; ita plurimum lætor à vobis omnibus, hoc eſt, ab Obſcuris Reuchliniſtis, nunquam ſatis in umbroſa Iudæorum Synagoga laudatis, commendari. Excudi moralia quædam præcepta, quæ cùm legeris dicto citius obſtupeſces, admiraberiſque, quòd talia à nobis edita atque adinventa, apud te potiſsimum, ad Obſcurorum omnium inſtitutionem ſtudioſè obſerventur. Illis ergo diligenter à te perlectis divinitatem quandam in me eſſe intelliges, ut verè animus meus ſit de cœlo ſumptus ignis. Hæc ergo quæ ſequuntur tibi ac tuis præſcripta eſſe volumus.

Canones Sacros & Eccleſiæ ſtatuta nunquam obſervanto.

Obſcurorum patronis ſemper obediunto.

Theologis, Religioſis, & poeticæ ignaris, reverentiam nunquam exhibento.

Cum Muſarum inimicis inhumanè ſemper verſantor.

Adulterinum in digito annulum & torquem in collo fucatum geſtanto.

Omni-

Omnibus bonis calumniam inferunto.
Baccho ac Venere nunquam abſtinento.
Obſcurorum epiſtolas & oculare ſpeculum Ioannis Reuchlin diligenter legunto.
Die noctuque per vicos divagantor.
Ineptiis, blaſphemiis & hæreſibus rarò aut nunquam parcunto.
Omnem malitiam libenter docento.
Arrogantiam & temeritatem pro virili colunto.
Aleâ & ebrietate cuncta diſſipanto.
Raſo capite, prolixâ barbâ, laceratis caligis, & veſte detritâ frequenter incedunto.
Domus Prælatorum tempore prandii importunè viſitanto.
Fatuorum & hiſtrionum mores ſemper habento.
Convivio magis quàm conſilio te aptum præparanto.
Dominicis feriatiſque diebus, rem divinam ſacramque concionem aſpernantor.
Sapientum bonorumque virorum admonitiones contemnunto.
Hiſtrionum ac Sycophantarum ſcholas indies frequentanto.
Chriſti Evangelia & ſacras literas in malam ſæpe partem interpretantor.
Simplices & columbinos decipiunto.
Cum Iudæis & hominibus nequam quotidianam

dianam consuetudinem habento.
Cum sacco per civitatem epigrammata cantanto.
Gladium & sicam truculenter ferunto.
Nemini gratitudinem exhibento.
Creditoribus fidem nunquam servanto.
Blasphemare & in bonos invehi assuescunto.
Apparere magis quàm esse decertanto.
Domum indies vinariam, ganeasque ingrediuntor.
Morituri nihil unquam executoribus relinquunto, sed solis duntaxat hominibus multum debento, animamque tandem apud inferos sepeliunto.

Ad hæc cùm quotidianâ exercitatione melius sit nihil, & rectißimè à Cæsare dictum sit omnium rerum magister usus, atque altera ab Aristotele natura: hunc ab Obscuris morem servari volumus, ut singuli suum sibi habeant sive Kalendarium, sive Diarium, seu malis ephemerida cum Græcis dicere. Quo in libello quotidie, pro suo quisque in studiis & profectu & ordine, quædam id genus documenta vigilanter adnotent, quamvis sæpenumero exigua, ubi tamen in summam coaluerint (facilius enim tritico lolium crescit) non parum profutura, Quid multis? Receptui nunc canendum est. Nam teste Horatio:

Quic-

Quicquid præcipies, eſto brevis: ut ciiò dicta
Percipiant animi dociles, teneantque fideles.

Hoc ſolum adjiciam quod Iuvenalis nobis ſcriptum reliquit.

Aude aliquid brevibus gyaris & carcere dignum,
Si vis eſſe aliquid.

Vale, ex bicipiti Parnaſſo, & dii nos quàm diutiſsimè conſervent.

XVII.

IOANNES GRAP POETA NOVELIUS Arnulpho Codriano Philoſophorum omnium Philoſopho S. P. D.

LEgi nuper apud Ariſtotelem primo Phyſicorum, tria eſſe (prô pudor turpe eſt dicere) rerum prima principia, materiam, privationem, & formam. Alio item in loco, Solem & hominem generare hominem. Quæ ſi vera ſunt, ridicula mihi prorſus eſſe videntur, quum neque in Epigrammatibus Martialis, neque in Satyris Horatii, aut id genus aliis poëtarum libris hæc ita eſſe legantur. Tenes ſententiam meam. Quapropter ſi tu quid noſti rectius illis, candidus imperti: ſi non, his utere mecum. Vale, ex rure ſuburbano, ubi

me culices & pulices animo tranquillo esse non sinunt.

XVIII.

CODRIANUS PHILOSOPHORUM Philosophus, Ioanni Grap Apollinis & Musarum alumno S. P. D.

O curas hominum, ô quantum in rebus inane est.

QUid obsecro tanti facis Philosophi in physicis ænigmata, quæ Oedipodes ipse non solveret. Fumosum profectò rancidumque lardum sapit, qui veterum magis Philosophorum quàm Poëtarum sententiis delectatur. Martialis scommata & Ovidiani Amores unà cum Propertio atque Tibullo, tantum cæteris Philosophiæ documentis præstare videntur, quantum mulus asino antecellit. De his ego Philosophis loquor, quos S. Theologiæ Doctores & alii Liberalium disciplinarum Magistri plus æquo venerantur. Ne tamen ad parietem seu potius ad mortuum verba fecisse videaris, aut surdo fabulam in tuis ad me literis recitasse: Errat vehementer Aristoteles, materiam, privationem & formam tria ponendo rerum principia. Ego potius aërem, terram & mare collocavero. Ex aëre enim pluvia in terram cadit,

quæ jam iterum atque iterum inebriata, leones, apros, oves & boves; omniaque nobis, cæterisque mutis animantibus necessaria producit. Mare verò pisces largitur, ne quadragesimalibus diebus in via deficiamus. Solem autem & hominem generare hominem, impossibile est; sed rectius virum & mulierem in geniali lecto id facere solitos crediderim. Hæc enim facilia intellectu sunt, quæ Scotus ipse, quem alii Subtilem appellant, & Albertus Magnus nunquam intellexêre. Vale, ex montibus Riphæis, octogesimo nono Idus Septembres.

XIX.

ADRIANVS SINKENSIS SIMEONI Lulliano Poëtæ decies laureato Salutem nullam dicit.

Non mihi si centum linguæ sint, oraque centum,
Ferrea vox, omnes scelerum comprehendere formas
Omnia pœnarum percurrere nomina possem.

QUis unquam credidisset, mi charissime Simeon, Poëtam poëtæ, aut Oratorem oratori vel fuisse vel esse contrarium? Quid turpius, quid infelicius, quid abjectum magis,

quàm proprio perstringi gladio & à suis insperato confundi? O nos miseros atque infelices Reuchlinistas, qui sedentes in tenebris & in umbra mortis, multa nobis ac nostræ tandem professioni adversa experimur. Campanus enim (hei mihi vereor scribere) in suâ ad Cardinalem epistolâ, nos fortasse Obscuros in spiritu redarguens; Quid enim dolus (inquit) nisi Poëtarum mendacia absurda & venefica; quibus mulcentur aures, animi decipiuntur. An posit quisquam non falli si poëtas sectetur? qui non investigatores, sed & confictores atque inventores fuerunt mendaciorum. An esse non lascivus, si inter illorum fabulas cantilenasque versetur, refertas pruritu & titillatione voluptatum, libidinum, flagitiorum? Nam quod tu flagitii genus in poëtis non invenies extolli & prædicari? Digni illi quidem qui & vates & divini dicerentur ministri eorum Deorum quos habebant profligatissima & perditissima quæque postulantes: si modò erant hi Dii, & non stultitia potius eorum, qui hæc confinxissent, referentes omnia ad appetitum quisque suum insanum & amentem. O Lulliane, ô Simeon Lulliane, quàm nos hæc verba perstringunt, & indelebile nobis scandalum mortemque sempiternam minantur! Sed quæ sequuntur? Finxerunt sibi sermones nequam poëtæ. Locutum est mendacium os illorum & secuti sunt vanitatem.

tatem. Ad increpandum verba concinnant, & ſermonem protulerunt inventum, & tamen neſcio quam ſibi perſuadent gloriam nominis, quæ nihil eſt profutura ſi comparetur. Poëtarum igitur inſignem ſtultitiam perſanctè carpens Hieremias: *Ecce* (inquit) *vos confiditis in ſermonibus mendacii, qui non proderunt vobis, & ſecuti Deos alienos in Balaam, hoc eſt in voraginem & præcipitium deducatis.* Ad unguem Hieremiæ ſermo poëtas irridet, quorum totidem Dii ſunt quot nugæ. Ita pernicioſi ſibi Poëtæ, pernicioſi & cæteris ſi lectitentur. Tam poteſt quiſquam inter illorum ſcripta non enervari, quàm in igne non uri, in aqua non profundi, infici non ſordidari. Etenim qui tangit picem, inquinabitur ab ea; & perdifficile eſt inter impudica verba fieri non impudicum. Extollunt omnes una voce poëtæ voluptatem, illâ ſe illaqueari cupiunt, eam auro & regno potiorem arbitrantur, hanc prædicant, hanc complectuntur; quorum unus ex præcipuis, dum huic vacat, Regum, inquit, magnæ deſpiciuntur opes. Alter magiſter ille, quem dixi, in mediâ Venere extingui ſe, ait, cupere, ut ritè meis conſonet, ut qui vixit perditè, moriatur perditiſsimè, *ut quiſque tali veniens in funere dicat, Conveniens vita mors fuit iſta ſua.* Vergilius non modo legendus pueris, ſed imbibendus figenduſque memoriæ; ſed cenſetur duntaxat pueris, qui

ornatum poſsint capere & elegantiam, laſciviæ ne quicquam ſentiant, aut ſi ſentiant non corrumpantur. Sit igitur lumen verum, idem Campanus ait, quod afferimus, dirigat non præcipitet, ne qui ad lucem poſiti ſumus aliorum, ipſi obtenebremur. DEUS qui dixit de tenebris lumen ſplendeſcere, ipſe illuxit in cordibus noſtris ad illuminationem ſcientiæ claritatis DEI, non poëtarum, non nugarum, non mendaciorum. Eramus tenebræ qui in his fabulis verſabamur, facti ſumus lux, qui è tenebris ad cœleſtia, ex mundo ad Chriſtum commigramus. Senecam quoque audiamus libro de beneficiis; Ineptiæ, inquit, Poëtis relinquantur, quibus aures oblectare propoſitum eſt, & dulcem fabulam nectere. Sed qui ingenia ſanare, & fidem in rebus humanis retinere, ac memoriam officiorum animis ingerere volunt, ſeriò loquantur, & magnis viribus agant. Adeſt Cicero, qui libro II. de Divinatione, nihil vult eſſe in Philoſophia commentitiis fabellis loci. Et commentator ſuper II. Metaphyſicæ: conſuetudinem audiendi apologos & maximè fabulas impedimentum eſſe vult in cognitione veritatis. Poſtremò Hieronymus noſter in epiſt. de duobus filiis, Dæmonum (inquit) cibus, eſt carmina Poëtarum, ſecularis ſcientia, Rhetoricorum pompa verborum. Nulla ibi ſaturitas veritatis, nulla juſtitiæ refectio reperitur. Studioſi earum.

rum in fame veri & virtutum penuriâ perſeverant. Hæc itaque & id genus alia multa, quæ brevi huic epiſtolio commendanda non ſunt, in nos Obſcuros homines & degeneres (ſic enim me loqui vult conſcientia) Reuchliniſtas, non obſcurè dicta videmus. O tremendum ergo apud Inferos Plutonem. O funeſtam Cacodæmonum turbam, quorum (proh dolor!) inſtinctu maligno, tam obſcœna in noſtris epiſtolis, non in viros modò præſtantiſsimos & optimos, verùm in Salvatorem noſtrum ac ſánctos ejus; turpiſsima quæque, pice etiam ac ſulphure tetriora hæreticorum more ſimul effudimus. Nullus enim locus (ut audio) intra Oceanum eſt, ubi noſtræ non ſint viſæ epiſtolæ; ubi inquam noſtra in Eccleſiam DEI ſcommata, & peſtilentes quædam in Chriſtum ejuſque Matrem blaſphemiæ; ac mille tandem contra omnes bonos mendacia non habeantur in pretio: apud eos maximè, qui poëticis figmentis obbrutuerunt, nobiſque ſunt quàm ſimilimi. Tranſcenderunt enim Alpes execrabiles illæ noſtræ Epiſtolæ, monteſque Armenios, Caſpios etiam & Riphæos, ac totum penè terrarum orbem, cæca omnium nequitiarum nube ac tartareo impudentiæ fumo, longè latèque obumbrarunt. Quapropter Sanctiſsimus in Chriſto Pater ac Dominus noſter Leo Papa Decimus, non immeritò nobis Obſcuris Reuchliniſtis

male-

maledixit, nec nobis ſolùm, verùm etiam cunctis noſtrarum invectivarum impreſſoribus, venditoribus, conſervatoribus, illaſque triduum intra poſt Apoſtolici Decreti notitiam comburere differentibus. Video igitur nos & miſeros eſſe & infelices, omniumque criminum genere delibutos, ac planè ſuffarcinatos, brevique (ni Gog & Magog unà cum Antichriſto ſuo vel potius noſtro nobis præſidio ſint) ad inferos catervatim deſcenſuros. Vale ut potes, & ſuaviſsimis tuis literis me quàm primum conſolare. Quod ſi non feceris, Delphos petam, noſtro Apollini, Muſiſque novem cuncta relaturus. Ex Cremona Nonis nuper Septembribus.

XX.

SIMEON LULLIANUS, ADRIano Sinkenſi S. P. D.

Quid tibi vis? calido ſub pectore maſcula bilis
Intumuit, quam non extinxerit urna cicuta.

ACcepi literas tuas, chariſsime frater, Nonis ad me nuper datas Septembribus, quas profectò (ſic me Dii conſervent) vel Neſſeo per te ſanguine, vel Hydrino ab aliis tinctas crediderim; ſic mortiferis quibuſdam

buſdam in nos aculeis, atque amarulentâ prorſus in Obſcuros reprehenſione & vivunt & ſpirant. Tibi igitur Atticè ad me literas danti, Laconicè tandem reſpondebo. Antonium ego Campanum, (virum alioqui & eruditum & excellentem, clariſsimum quoque tum oratorem tum Poëtam) à Theologis fortaſſe aliquot ſenio confractis & Chriſtianæ fidei cultoribus facilè ſeductum crediderim. Ad Hieronymi præterea atque Senecæ parœmiam, nihil eſt quòd hoc tempore reſpondeamus. Ego enim qui novies à Muſis, & ſemel ab Apolline, in Cyntho monte quidem & ſublimi & aſpero laureâ coronatus ſum, ſalutiferam (quam ajunt) Theologorum redargutionem pati non poſſum. Singula enim regio ſuos habet cantus, & quiſque ſuo vivit more. Ad inferos autem cum deſcenderis, primum mihi in Elyſiis Campis, illuc tandem venturo, locum obtinebis. Valeamus itaque ut poſſumus, quando ut volumus non licet. Ex Helicone, Muſis novem unà cum Apolline choriſantibus.

XXI.

PIGMALION INSANUS, Henrico Iuniori S.P.D.

MOriturum credo riſu fuiſſe Democritum, ſi noſtras olim Epiſtolas quas Obſcurorum

ſcurorum inſcripſimus, & alia id genus noſtrorum contribulium deliramenta lectitaſſet. Sed hoc me plurimum conturbat, quòd viri boni & verboſos nos eſſe dicunt & nugáces, omnigeniſq; tormentorũ generibus interimendos. Quid multis? Quantum mihi videre videor, ſi Troës unquam fuimus, hoc eſt, vel fortes vel ſtrenui; Myſorum certè nunc ultimi ſumus, quos deſpicabiles inprimis & ludibrio quondam habitos non ignoramus. Vale cum tuis, & cras reſponde ne in mediis ſitibundus undis cum Tantalo exareſcam. Ex urbe Trebericâ, pridie Idus Septembres.

XXII.

HENRICUS IUNIOR PIGMALIONI ſuo S. P. D.

Rumpor & ora mihi pariter cum mente tumeſcunt;
Pectoraque incluſis ignibus uſta dolent.

MIror te hominem audacem ac planè temerarium urbem ingreſſum Trebericam, qui in noſtris ſcripſiſti Epiſtolis: Chriſti tunicam veſtem eſſe antiquam & pediculoſam. Rectè igitur tibi Inſano nomen, qui ſanus nonnunquam tantam incurriſti inſaniam. Revertere Pigmalion, revertere, ne carnifex illic ſanguinarius te ſupinum in furcam ſuſpendat.

pendat. Quod autem de Abderite Philoſopho ſcripſiſti non poſſum non probare: plerique tamen (ut audio) credunt magis, illum ſi ab inferis reſurgat, nobis deriſui ludibrioque futurum, novorumque ſimul criminum materiam præbiturum: utpote qui pro noſtrâ inveteratâ libidine & malitiâ prorſus indies in infinitum excreſcente, non ſolùm ſtultitiâ & temeritate noſtrâ contenti ſumus, ſed prudentiam quoque, ſi qui prudentes ſint, ſapientiamque contemnimus, & quorum vereri debemus auctoritatem, præſentiam frequenter irridemus. Vale diu, & Deos ora immortales, ut nos perpetuo ab invidorum livore defenſent. Ex templo Dianæ Epheſinæ.

XXIII.

IOACHIM CARBUNCULANUS
Ioanni Buffelino.

PRæterii nuper Coloniæ Theologorum ſcholas, celebres profectò & magis quàm ipſe putâram bonis omnibus venerandas: ubi inter diſputandum nonnulli aderant, & hi quidem de caliginosâ Obſcurorum Reuchliniſtarum cohorte, ſub vapido medius fidius pectore aſtutam gerentes vulpem. Qui cum perfrictâ fronte & obſtrepero ſimul clamore poëtarum fabulas ſolamque eloquentiam (ut

nostra fert consuetudo) syllogisticis Theologorum disputationibus anteponerent, Doctor quidam Silicernius, censorium repræsentans Catonem, Nihil, inquit, cum fidibus graculo; nihil cum amaricino sui. quo expressissime (ut sic dicam) & solerter significatur, neque melodiam avibus obstreperis, neque unguenta porcis convenire lutosis. Fabulis igitur assueti, & secularibus solum delibuti literis, gravissima quæque & divina contemnunt. Quod quàm sit flagitiosum nemo prorsus sapientum ignorat. Legunt etenim (at nesciunt tamen) holitorem sæpius (ut est in proverbiis) opportunè loqui, sordidoque in panno sapientiam nonnunquam latitare, quæ calamistratam non desiderat orationem, levibusque poëtarum figmentis tantum præstare creditur, quantum animi corporibus & bestiis homines antecellunt. His itaque peractis & immodicâ nobis confusione obortâ, tristes unà aufugimus, & id quidem hospite non salutato. Nam si graves illi viri nos leviculos deprehendissent, graves proculdubio nostræ temeritatis pœnas in scalis dedissemus. Vale diu. Bonnæ ex domo antiquæ mulieris quam vulgo Nisam appellant, quæ nos esurientes implevit rapis, & divites dimisit invitatos.

XXIV.

XXIV.

IOANNES BUFFELINUS, Ioachimo suo S. P. D.

O funesta dies, ô lamentabile tempus!
O furor, ô rabies, ô detestabile virus!
O dolor, ô regum impietas, ô mortua virtus!

EXclamare non immeritò possumus, mi suavissime Ioachim, eas nobis in tenebris illusiones oboriri, quos insani homines ferre neutiquam possent. Quapropter ut huic rei propius accedam, eadem tibi audienda est historia. Peroranti mihi nuper Moguntiæ de literis politioribus, easque cunctis tam veterum quàm neotericorum disciplinis anteponenti, Theologus quidam & canitie venerabilis, & sermone (ut verum fatear) unus omnium modestissimus: Oratio, inquit, venusta & perelegans, non habens dignam auditu sententiam, ridicula est planèque volatilis, inculta etiam, ac strepitu exsibilanda auditorum. Nam sicuti corpus vivum nobilius est non vivo; sic etiam oratio gravis & humili contexta filo, elegante nobilior est non gravi. Itemque quemadmodum corpus non vivit in quantum corpus, sed per id (aliàs enim omne corpus viveret) quod nobilius est, puta animam: ita etiam oratio magis verborum

pompa quàm sententiarum gravitate exsurgens, exanimis est, penitusque rejicienda; præsertim si bonos lacessere, malis adulari, ac suos tandem errores vel insaniam potius, per omnes impudentiæ numeros defensare non erubescat. Hæc me invitum audire, viri coëgit auctoritas: quæ si talpis tenebricosa, lyncibus tamen (ut illi volunt) perspicua satis esse videntur. Ego autem, quod scire cupis, illis nequaquam adsentior, etiam si virtutem ipsam, millesies cœlo delapsam (obstinati enim in malitia cum Diabolis sumus) luce clarius intuerer. Verùm hæc aliàs. Quòd præterea Coloniam insalutato hospite reliqueritis, nihil mihi potuit vel auditu jucundius, vel laude magis dignum referri. Hoc enim nobis semper agendum esse, in statutis nostris provincialibus, à Doctore Grytz nuper editis, apertissimè continetur.

Postremò autem vos plurimum laudo, atque magnifico, quòd solâ fugâ vestræ incolumitati tam ingeniosè prospexistis. Quod nisi factum fuisset; sacco forsitan illic vos Cathegorico inclusos in Rhenum conjecissent. Vale cum tuis, quamdiu voles. tam diu autem velle debebis, quoad te Obscurum Reuchlinistam esse non pœnitebit.

XXV.

ANTIPHO CASTRONIUS, Ioanni Corvino S. P. D.

ROgasti me sæpenumero per literas, Corvine, ut epistolam Ioannis Pepericorni, ad Summum nuper Pontificem missam, tibi pro nostro in te officio legendam procurarem. Respondebo igitur petitioni tuæ, quanquam & id pro nostro in te officio (ut verbis utar tuis) facere neutiquam debuissem. Nec mirum. Quid enim stultius, quid dedecorosius, quid injucundum magis, quàm tyronis gladio militem confodi veteranum. Capniozoilus profecto est & publicus Iudæorum hostis, qui in sua etiam ad Sanctissimum defensione, ita nos omnes rebus convincit necessariis, ut bonis omnibus ludibrio esse videamur. Atqui sic à summis eruditissimisque viris accepimus, eundem Pepericornum (etsi *rumpantur Ilia codro*) tantâ virtute, tantâque præditum humanitate, ut laudem potius bonorum, quàm insignium meruerit Reuchlinistarum contumeliam, qui se ipsos Obscuros ultro dici voluére. Nam qui animas quatuordecim Diabolo subtraxit, & Christo consecravit, eum in fide Catholicâ syncerum esse dicamus necesse est. Hoc credi jubet veritas, quæ quantam (etiam inter malos) habeat

habeat vim, non ignoras. Verùm hac de re ſatis, tu quæ ſcribat intuere, & nos ut ſoles ama. Vale diu, Romæ ex noſtris ædibus, XVI kal. Octobres.

EPISTOLA IOANNIS PEPERICORNI, ex Teutonico in Latinum tranſlata.

Beatiſſimo in Chriſto Patri Domino noſtro, D. LEONI divinâ providentiâ Papæ X. Reverendiſſimiſque Cardinalibus Ioannes Pepericornus olim Iudæus, nunc verò Chriſtianus omniùmque minimus, poſt pedum atque manuum oſcula, ſeſe totum ſubjicit, & auxilium adverſus impiiſſimè ſcribentes humiliter implorat.

BEatiſsime Pater, quanquam minime dignus ſum, ut vel ad ſacratiſsimos pedes Tuos, vel ad celſiſsimam Tuæ Sanctitatis Sedem verba profundam: tamen quia Reuchliniſtarum nuper quorundam (quos Obſcuros vocant) contumeliâ, falſiſsimiſque quibuſdam invectivis extimus penè factus ſum ab ovili tuo, Chriſti

Christi vulneribus septo, non possum non sperare & firmiter credere, quin si Neophytus ipse veritatem proposuero, & per viam regiam ambulando instar Divi Pauli Synagogam Satanæ & colluvionem Iudæorum execrabilem tortuosumque labyrinthum pro meâ parvitate suppressero, immortale sim cum Beatis præmium habiturus, nec minorem etiam gratiam in oculis Sanctitatis Tuæ. Verùm enimverò cum sub hoc orbe lunari Christi vicem perbeatè in terris geras; & alterum nobis Deum repræsentes, personarum acceptor esse non potes. Sed quo me vertam præ dolore? Quibus supplicabo? Quos miser ipse implorem? Te medius fidius Patrem beatissimum quem admiranda probitatis omniumque virtutum merita, & incorrupta vitæ integritas ad supremam atque inaccessibilem penè mundi Cathedram, jure optimo extulerunt, qui & misericordia dignis misereri, & superbos debellare, pro tua moderatione atque justitiâ quàm optimè didicisti. Cæterum Beatissime Pater, ut ad rem ipse paulatim declinem: Postquam Serenissimus noster Imperator, omnium literis atque linguis extollendus, Universitatibus aliquot Archipræsuli etiam Moguntino, itemque & hæreticæ pravitatis Inquisitori, ac Ioanni denique Reuchlin legum Doctori jam pridem demandasset, ut quid de libris Iudæorum quibusdam scandalosis

dalosis & in Ecclesiam Dei blasphemis agendum foret, ad Salvatoris nostri honorem omniumque regeneratorum salutem quantocius deciderent. Cùmque omnes excepto Ioanne Reuchlin, velut uno ore ex instinctu Spiritus Sancti pro Christo & loquerentur & scriberent; solus ipse inventus est, qui (ut multarum Universitatum testimonia probant) Iudæorum perfidiæ magis quàm Sedi Apostolicæ aut Sacratissimo fidei negotio in sua consultatione adhæreret. Taceo (prô pudor, nefas est dicere) quòd in eâdem suâ consultatione (quod postea Speculum Oculare est appellatum) me nuper in Christo feliciter baptizatum, nullis meis demeritis (quia alter alterum non noverat neque viderat unquam) quovis modo præcedentibus, apud C.M. malè tractarit, verissima quædam contra me pro Iudæis falsissimè improbando. Quapropter mihi, proh dolor! sic curarum omnium libero, nihilque fraudis inopinæ cogitanti, respondendi stylum vel invito objecit, quo semper is qui læsus est prior (quamvis etiam intra infimos omnes esse homines videatur) tueri sese, & id quidem duçe naturâ, non instrenuè ab adorientibus potest. Multis itaque id genus aliis rebus ac clausulis (quæ in nostrâ ad Tuam Sanctitatem defensione prolixiùs continentur) non indecenter omissis, hoc solum adjiciam, quòd ipse Ioannes Reuchlin, & secta-

sectatores ejus Cæs. Maj. mandatum, de silentio ultro citroque observando, non solùm non observârunt, velut nostra epitome sive summarium explicat; sed ne Tuæ quidem Beatitatis solenni decreto parentes, in me alogum, atque optimum quemque è nostris supra quàm cuiquam credibile est, in execrabilibus suis Epistolis, quas Obscurorum inscripserunt, per omnem impudentiæ contumeliam omne virus sonticum velut polylogi turpiter expuerunt. Veruntamen, quia (ut fides nostra Catholica habet) nullum sine auctoramento est malum, iidem nescio qui perduelles Reuchlinistæ minimè natura cicures manifestâ phrenesi in me ovem misellam (& id quidem absque suorum nominum professione) crudeliter debacchantes, justas meritò pœnas darent, fœdam suorum orium graveolentiam & voce & scriptis revocantes. Irritatus igitur & coactus librum quendam in Christo edidi, quam vulgo Apologiam vocant, Tibique Patri Beatissimo, Vobisque Reverendissimis Cardinalibus perlustrandum ac defendendum hoc pacto nuncupavi, ut vera mihi auxilium, falsa autem severam sine gratia censuram administrent.

Tuam itaque Sanctitatem velut Domini nostri locum in terris tenentem, ac Ministrum & Ducem Universalis Ecclesiæ, supplicirer invoco. Te certum & indubitatum Beati Petri Successorem imploro, ut me Christianum in-

tra septa tua cum cæteris latitantem, & infinitis penè injuriis penè enectum, à lupis rapacibus lacerari non ſinas. Vos quoque Reverendiſsimos Dominos Cardinales, veros juſtitiæ Patronos appello, vos obteſtor, vos obſecro, ut veritatem profitenti & indignè à malevolis læſo, Salutis opem præſtare velitis. Quod ſi feceritis, plures procul dubio Iudæi ad fidem noſtram convertentur. Nam qui animas quatuordecim è tenebris cæcorum ad veritatis lumen traduxi, nullam commerui Chriſtianorum contumeliam. Vale feliciter Pater Beatiſsime; Voſque Reverendiſsimos Eccleſiæ Primates, verus DEUS veruſque DEI Filius quàm diutiſsimè conſervet.

XXVI.

IOANNES CORVINUS,
Antiphoni ſuo S. P. D.

O magna vis veritatis, quæ contra omnium ingenia, calliditatem, ſolertiam, contraque factas, (ut Tullius ait) omnium inſidias, facile ſe ipſam defendit. Si enim & innocentes & boni exiſtimari volumus, non ſolùm nos abſtinentes (ut eſt apud eundem) ſed etiam noſtros comites præſtare debemus. Primum igitur omnium, tanta nobis opera danda eſt, ut eos habeamus amicos, patronos

etiam

etiam ac defensores, qui nostræ famæ capitique consulant. Denique si in his ipsis prudenter deligendis, spes ipsa nos fefellerit, ut vindicemus, multarumque Universitatum Theologos supprimamus, missos facere consilium est, & temeritate duntaxat atque mendaciis (ut in hunc usque diem fecimus) pro virili decertare. Literas autem Pepericorni, quas ad me infaustis dedisti avibus, lachrymis prope delevi. Nam tanta mihi innata est malitia, ut veritatem ipsam contra Ioannem Reuchlin triumphare, pati neutiquam possim: etsi Lactantius Firmianus libro primo Di. Inst. nullum esse voluerit animo cibum suaviorem, quàm veritatis cognitionem. Cave præterea de numero nos esse Obscurorum Christiani intelligant, ne veterum consuetudine, viri fortes acrioribus suppliciis civem perniciosum quàm hostem acerrimum persequantur. Vale diu, nec tuorum te pœniteat delictorum. Ex Heydelbergâ.

XXVII.

IOANNES IAMBICUS, Bartholomæo Sapphico S. P. D.

VEtus mihi tecum ac stabilis (ut nosti) semper consuetudo fuit, quæ nec temporum calamitate, nec livore peribit invidorum. Te

Te igitur oro atque obſecro, ut aliquot mihi carmina ad convivalem noſtram menſam ſuſpendenda componas, quo & plenum nobis ſapiat vinum, & cum Libero patre, liberi à Theologis eſſe poſsimus. Vale Specimen Obſcurorum.

XXVIII.

BARTHOLOMÆUS SAPPHICUS Iambico ſuo S. P. D.

REdditæ mihi ſunt jucundiſsimæ literæ tuæ, quibus minus liberè quàm oportet ab amico petis, ut carmina tibi aliqua mittantur ad menſæ frontiſpicium depingenda. Quocirca cùm, teſte Philoſopho, fruſtra fiat per plura quod paucioribus abſolvi poſsit, unico duntaxat Lucilii verſu (quem Atteius Capito facit plurimi) tuæ ſatisfaciam expectationi; iſque tandem eſt

Vivite lurcones, comedones, vivite ventres.

Vale decus Obſcurorum, & nos amare perſevera.

XXIX.

MACHAON GURGULIO, Philippo Ligurario S. P. D.

INtellexi commentaria quædam eſſe edita in duodecimum Phyſicorum Ariſtotelis, & in ſextum de Anima, quæ ut brevi habeam, tui erit

erit officii providere. Est enim mihi à Valeriano urbis præfecto, ordinaria nuper in illis lectio asignata, cui respondere & Theologos remiti, nostrum est institutum. Vale, & te amantem redama. Tubingæ, IV Idus Octobres.

XXX.

LIGURARIUS SUO Gurgulioni S. P. D.

QUæ à me petis in Aristotelem commentaria, vidi nunquam. Cave id viri olfaciant sapientes, ne ridiculum nos esse genus hominum arbitrentur, neve tu cum Phyllide Ovidianâ insperato exclamites: *Heu patior telis vulnera facta meis*. Duodecimus Physicorum liber, *rara avis in terris*, *nigroque simillima cygno*. Si autem Theologi nos tam rudes Philosophiæ intellexerint, actum de nobis erit. Nam quid Picus Mirandula de levibus quibusdam Grammatistis ad Hermolaum scribat, non ignoras. Vale Gurgulio, tibique persuade, unam eandemque in malis animam nostris inesse corporibus.

XXXI.

ANDREAS CASTRIMERGIUS Oswaldo Flockano S. P. D.

LIbrorum copia me plurimum delectat, mi Flockane, hoc tamen unum procul excellit

excellit atque eminet, non ſolùm, quia majus, aut factum egregium; ſed quòd per ingentes librorum faſciculos, & oneroſam fabularum congeriem Theologos aliquando convincere poſsimus. Te igitur & hortor & moneo, ut novo aliquo opere, recens impreſſo, nos donare non dedigneris, etiamſi id ipſum multiplici lingua ſit editum. Vale.

XXXII.

FLOCKANUS SUO
Caſtrimergio S. P. D.

In nova fert animus mutatas dicere formas
Corpora. Dii cœptis (nam vos mutaſtis & illas)
Aſpirate meis.

DO tibi dono Marcolphi dialogum, quem Cornutus Sibarita ex Latino nuper in Græcum tranſtulit: ita etiam ut nunc Atticam videatur redolere lucernam. Ego autem longius per cancellos videns, illum continuò ex Græcâ Linguâ in Scoticam, ex Scoticâ in Liguſticam, ex hac item in Bohemicam, Sclavonicam, Goticam, Babylonicam, Ægyptiacam, non ſine magno labore nocturniſque vigiliis traduxi. Habes igitur novum à me munus, frater chariſsime, mea quidem ſenten-

tia

tia magnum & Obſcuris omnibus quàm maximè accommodatum, ſed perinde erit, ut acceperis, quanquam & inſipientes ipſi ſuam hinc ſapientiam liquidò haurire queant. Cave tamen hoc tam obſtupendo tamque egregio abutaris dono, ne ex novâ radice novum oriatur adagium: Sapientiam noſtri temporis magis in linguis hominum, quàm in virtute aut morum ſanctimoniâ conſiſtere. Vale diu, & me tuum eſſe Apollinem crede.

XXXIII.

LOERKANTIUS SCHARPENECK, Mententulo Coſſo S. P. D.

NÆ tu homo lepidus es, aut potius (ut ita dicam) inhumanus, qui periculoſis hiſce temporibus nihil omnino mecum literis obſtrepas. In amore quidem mutuo non ſic languere debemus, ut pungentibus literarum aculeis, ad ſuum quiſque officium incitemur. Te igitur plurimum oro, ut literas ad medes, quibus certior fiam; quid tandem de nobis Obſcuris Parrhiſienſes illi ſentiant Theologi, quid item Lovanienſes, quid Moguntini, quid Erphordenſes & Colonienſes Academiæ Magiſtri, ac boni denique omnes. Vale.

XXXIV.

MENTENTULUS, LOERKANTIO Suo S. P. D.

SCio te novarum rerum esse percupidum, & in alienâ Republ. maximè curiosum. Quid obsecro induratum refricas vulnus? quid ingrata auditu expostulas? quid te proprio cædis ligone? Vis tibi veritatem dicam? Ipsi profectò omnes, uno ore parique consensu levissimos esse lenones prædicant, vel ob hanc potissimum rationem, quòd os habeamus blasphemum, impudicatum, impurum, spurcatum, maledicum, fœdum, obscœnum, contaminatum, sordidum, fæculentum, superstitiosum, taminatum, truculentum, impium, omnique criminum visco oblitum. Postremò quod me magis movet, quanquam tot præclaræ Universitates *Oculare speculum Ioannis Reuchlin* ad ignem condemnaverint, & Coloniæ pro tribunali combustum sit, ipsumque, quem dixi, auctorem Parrhisienses ipsi ad publicam velint revocationem compellendum: tamen (ne diutius te morer) ubi dextram illi, nobis procul dubio laqueum præberent. Vale.

XXXV.

MALACHIAS LYRICVS, Casceario Vederwiser S. P. D.

EGO Labeone atque Oreste insanior, qui dimissis nuper jucundissimis (nescio quo ductus

ductus ſpiritu) poëtarum fabellis levibuſque (ut ſic dicam) Obſcurorum nugis, ad ultramundanam me contuli Theologorum ſpeculationem, ut quid facere poſſent literæ, experientiâ magis quàm aliorum recommendatione metirer. Lectitanti itaque mihi (quum judicium habeam ad perpendiculum,ad amusſimque quadratum) nihil penitus quod animum oblectaret inveni. Faſtidientem fortaſſe ſtomachum multicolor offendit cibus, & elegantiſsima quæque deguſtare ſolitum, impolita ab incepto rejecit oratio. Si enim ſub meam cenſuram aleamque Sacræ Scripturæ venirent interpretes, nequaquam eos priſcis Linguæ Latinæ auctoribus compararem. Nihil ibi (quantum meum fert judicium) intra dies tres (quibus me totum illi dedicâram) invenire potui, quod vel M. Ciceronis vel Vergilii lucernam oleret. Eam igitur, quam dixi, Scripturam hiſce Papinii verbis alloquimur, *Nec tu divinam Aeneida tenta. Sed longè ſequere & veſtigia ſemper adora.* Quapropter ne aquam cribro infundam, neve Anticyram petens Helleboro (ut Theologi volunt) cerebrum expurgem meum, ſecularibus ego literis contentus, totam illis legendam relinquo. Cæterùm ſi à me ſcire deſideras, quam potiſsimum ob cauſam ſacros ego aliquot Eccleſiæ Doctores minus amem, Ob hanc, inquam, quòd omnibus in locis pſeudo-

Christianos (quales fortasse nos sumus) severâ semper castigatione reprehendant. Hinc illud ascitum est Terentii patris nostri adagium ; Obsequium amicos , veritas odium parit. Vale cum tuis , & quid ipse sentias responde. Ex Tubingâ , x v kalendas Octobres.

XXXVI.

CASEARIUS MALACHIÆ suo S. P. D.

Recte facis, mi Charissime Malachia,quòd sacris quibusdam literis abs te in exilium missis, solam eloquentiæ majestatem , solamque (quæ apud Oratores tantùm est & Poëtas) bene dicendi vim , velut Apollinis nostri oraculum , studiosè excolas , reverenterque adores.Veruntamen tuas ad me literas in convivali nuper sermone (id quod sine lachrymis dicere non possum) nostris contribulibus recitanti , quidam Iurisconsultus , emunctas purgatasque nares habens, tortuoso respondit vultu , *Non falernum canes*. Adjecit quoque eum penitus amentem esse , qui sanctum canidet , & ante suem rosas margaritasque dispergat, nos porcos(proh dolor!) significans, qui terrena pluris quàm cœlestia faciamus. ac si apertè cum Hermolao Barbaro dixisset , nil opus esse tantis rhetoriis, nec ranis & quidem seriphiis quicquam propinare. Sic lætis inter-

veniunt tristia, mi Lyrice, & extrema gaudii (ut in veteri est proverbio) luctus occupare consuevit. Verùm hac de re satis. Quid autem de Literis sentiam Divinis, paucis accipe. Ego tuam subscribo sententiam, illi immorabor, illi soli serviam. Aperienti etiam mihi Psalterium, multa sæpe, (nescio quo id fiat spiritu) quæ nolim, offendo. Hæc inprimis. *Ecce peccatores intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra, ut sagittent in obscuro rectos corde.* Hic enim per ipsos *peccatores* (ut ab aliis accepimus) nos Obscuri intelligimur; per *rectos* verò *corde* Theologi. Item alio in loco Psalmista inquit, *Corrupti sunt, abominabiles facti sunt in studiis suis. non est qui faciat bonum; non est usque ad unum.* Et iterum: *Sepulchrum patens est guttur eorum; linguis suis dolosè agunt, venenum aspidum sub labiis eorum.* Postremò sic: *Os eorum maledictione plenum est, & veloces eorum pedes ad sanguinem effundendum.* Hæc atque alia id genus multa, quum ego corde obstinato & caligantibus oculis in obscuro perlegissem, illumque præsertim versiculum; *Fructum eorum de terrâ perdes, & semen eorum â filiis hominum*: mox ego (ut verum tibi fatear in tenebris) toto à me Psalterio & multis Sacræ Scripturæ libris in frusta secatis, ac deinde combustis ad fabellas me contuli poëtarum, ubi quàm dulcem

invenerim cibum, & quæ Deorum esculenta, cogitare poterunt pauci, dicere nemo. Vale in tenebris & lucem fuge.

XXXVII.

CORIDON PEDICULARIUS,
Malachiæ Lyrico & Casfeario Vederwiser
suis contribulibus S. P. D.

LAudo vos plurimum, Viri præstantissimi, quòd dimissis Theologorum ac Iureconsultorum scholis ad Libethridum vos contulistis speluncam Nympharum, & ad divina illa poëmata, quæ nectar nobis atque ambrosiam præbent. Quis enim Thomam, Scotum, Albertum; Quis Gregorium, Bernardum, Bonaventuram, Nicolaum Lyranum, Quis sacros Canones, sextum & Clementinas; Quis denique Abbatem, Angelum, Felinum, Ioannem Andreæ; aliosque id genus infinitos, sermones etiam ac summas (ut ita dicam) ex diversis Ecclesiæ Doctoribus compilatas legere dignaretur; in quibus parum aut nihil invenitur, quod Vergilianam redoleat lucernam? Quis præterea istiusmodi libris impallesceret, qui severissimè nos (sumus enim naturâ omnes ad mala quàm ad bona procliviores) & redarguunt & castigant? Iucundissima igitur legamus, eloquentiæ saltem flosculis exornata. Quid jucundius quàm Le-

dam

dam à Iove in ſpecie cygni ſtupratam ovum peperiſſe, ex quo Caſtor, Pollux & Helena nati ſunt? Quid ſuavius quàm Iunonem Iovis fuiſſe & ſororem & conjugem? Quid admirabilius quàm Venerem ex teſticulis Cœli in mare projectis legi procreatam? Quid tandem feſtivum magis, quàm Paſiphaën Minois regis Cretæ uxorem biforme ex Tauro monſtrum peperiſſe? Omitto reliqua quæ ſi enarrare contendero me ſit dies defecturus. Valeant itaque qui inter nos diſsidium volunt. Valete & vos, Tubingæ.

XXXVIII.

GEORGIUS SUBBUNCULATOR, Agrippæ Stygiano S. P. D.

O Ridiculum caput, vix tribus anticyris ſanabile, quid mihi de inferorum regno, quid de campis Elyſiis, quid de præpotente Plutonis manu longè latèque in terræ viſceribus dominante, tuis ad me literis diſſeruiſti? Falſa ſunt quæ de inferis garrire ſoles. Nam Servius in ſextum Vergilii, inferos negat propter ejus ſoliditatem in centro terræ contineri poſſe. Lucretius etiam nullos eſſe inferos cecinit hoc modo:

Qui neque ſunt uſquam, neque poſſunt eſſe profectò.

Sic

Sic Pythagoras apud Ovidium inquit:

Quid Styga, quid tenebras & nomina vana timetis,
Materiem vatum.

Quin etiam Marcus Tullius in Oratione pro Cluentio, falsa esse quæ de inferis traduntur, indubitanter affirmat. Stultum est ergo ô stulte, incerta pro certis habere, ac falsa pro veris. *Qualibus in tenebris vita, quantisque periclis Degitur hoc ævi quodcunque est?* si non sunt inferi si non sunt regna Plutonia, si Elysium ac Chymeram juxta habemus; quid obsecro nobis erit, quò Rege cœli contempto & virtutibus denique omnibus in exilium missis, inter saxum & sacra perpetuò lamentabimur. Vale.

XXXIX.

AGRIPPA STYGIANUS, Subbunculatori suo S. P. D.

TAce bestia, tace, inquam, bestia, qui corpus es sine pectore,& nodum in scirpo quæris. Noli metuere ne non regna sint inferorum. Faciam Georgi, ut mei perpetuò memineris, néve in te docendo operam lusisse videar. Tres intra dies mecum cum Plutone cœnitabis. Ibi enim de cocyto, Acheronte, lethæo amne, stygia palude, phlegethonte, furiis

furiis infernalibus, Tantalo etiam ac Sysipho certum judicium dabis. Te quoque per Deos immortales, per Caput, per fidem, perque inferos omnes obtestor, ut Epistolam ad me tuam flammis confestim tradas, ne Theologi illam legentes, te poëtarum figmentis corruptum dicant, omnemque ex illis errorum sentinam hauriri. Vale.

Nunciantur Obscuris nova.

X L.

SCLABBERTUS KUCKUICK, toti Obscurorum Cohorti S. P. D.

SOlventi hinc Francfordiam mihi ad Kalendas nuper Septembres, ut Iudæis Christi inimicis nova quædam adferrem, visi sunt in naviculâ nostrâ Prædicatorii Ordinis fràtres octo, & clarissimi aliquot Iuris utriusque Doctores. Magnâ igitur contentionum hàbitâ occasione, ostendi illis Epistolam Ioannis Reuchlin, ad Kal. proximè April. ab eo concinnatam, ac deinde in lucem editam; in quâ Reverendum Hæreticæ pravitatis Inquisitorem, Canem appellat & Cerberum. Quod cum illi audissent: Mendacium est, inquiunt; quoniam teste Philosopho, species rerum transmutari non possunt.. Nec iterum Cerberus dici potest, quem Tullius lib. primo Tusc. quæstion. esse apud inferos negat. Hæreticum

ticum est ergo vivum hominem bestiam dici quæ animam habet mortalem. Adjecerunt præterea, istiusmodi conviciis nihil ad primam Inquisitoris apologiam responsum esse: sed mendacia solùm mendaciis aucta. Scribit enim, Inquisitorem plus centum locis esse mentitum, sed nullam rationem, nullumque allegat locum. Vult quoque eundem (Patrem alioqui Pientissimum plenumque & officii & religionis) profugum ab urbe, turpemque rei familiaris fratrum suorum dilapidatorem Aurum etiam Iudæorum sitire, deditâque operâ, uno ore & unâ horâ pugnantia & sibi contraria affirmare. Quæ omnia & id genus similia quàm sint turpiter & dolo malo in viri invidiam à Capnione conficta, Inquisitor ipse in secundâ suâ Apologiâ jam recenter editâ, luce clarius demonstravit. Quam qui legerit, dicto citius proclamabit, Illam æquè Capnionis epistolam ac totam ejus defensionem præter nugas & convitia reliqui nihil continere. Hæc cum audissem, totus ego *obstupui steteruntque coma & vox faucibus hæsit.* Nam si secundam nundinis nunc Septembribus Apologiam ediderit, actum procul dubio nobiscum erit, vel ob hoc solum, quòd talem eam esse dixere, quam *nec Iovis ira nec ignis Nec poterit ferrum nec edax abolere vetustas.* Valete Patres Conscripti, Ex Coronâ Moguntinâ.

IOAN-

IOANNES MURMELLIUS *libro II Elegiarum suarum in laudem* ARNOLDI *Tungerensis, summi & veri Theologi hoc carmen edidit; quo quidem* CAPNION *ipse & Obscuri omnes non obscurè convincuntur.*

Nunc precor Arnoldum blandè fac Musa salutes,
Tungrorum veterũ spemq; decusque novũ.
Qui primos inter Proceres vestigia Divi
Alberti sequitur, optima quæque docens.
Quem dubites morum laudes æquabilitate
Amplius, an Sophiæ cognitione sacræ.
Externas cujus longè pervenit in urbes
Nomen, & insignis fama pudicitiæ.
Hoc est Laurentî domus & Scholà læta magistro,
Urbis Agrippinæ clarior & reliquis.
Hocque novum juvenes spatiando docente lycæum,
Discipulos plures quàm Theophrastus habet.
Huic præceptori multum debere fatemur,
Quamvis sit sophiæ portio parva mihi.

Querimonia fidei ad Obscuros Reuchlinistas.

Gens inimica DEI, quæ te vesania torquet,
Quis furor usque adeò corda prophana rapit?
Spar-

Spargitis in Christi famulos Mavortia tela :
Nectitis & lethi retia sæva trucis.
Quid juvat insontes sic Marte lacessere duro
Christigenas? quid sic nos jugulare juvat ?
Vos colitis spurcæ sectæ ludibria Turci,
Tartareum colitis & sine merce Iovem.
Thura datis manibus Diti non justa prophanis,
Atque vorant stygii Turpia liba canes.
Ecclesiæ Sacram nolite lacessere Sedem,
Hanc Christus statuit, hæc sine fine manet.
Pellite barbaricos vos Turci quæso furores,
Nosseque supremum discite quæso Deum.
Heus vestros animos seducit pseudo-proheta,
Quem Phlegethontei gurgitis unda vorat,
Vana fides vestra est, non est ratione probata.
Adversus summum pugnat iniqua Iovem.
Ad mea dicta aures animosque intendite vestros,
Qui cupitis prompto noscere corde Deum.
Contra qui sanctas leges contemnitis, hinc vos
Effugite, & sacras linquite quæso domos.

Τέλος καὶ Θεῷ δόξα.
Finis & DEO gratia.

Epistola

Epiſtola ad Lectorem protreptica, hoc eſt, inſtructiva.

ORTWINUS GRATIUS, Lectori Chriſtiano S. P. D.

SUNT Obſcuri quidam in terris Reuchliniſtæ, Lector Candidiſsime, qui Deum blaſphemantes ac Sanctos ejus, Clariſsimos aliquot Univerſitatum Theologos, meque poſtremò ipſum pro fide ſolùm Catholicâ, contra Oculare Speculum Ioannis Reuchlin, pravis (ut illi volunt) hæreſibus plenum, ad ſanguinem uſque decertantes, contumelioſis laceſſere convitiis non erubuerunt. Fictis enim ſibi tum nominibus tum cognominibus (quam ſcribendi licentiam ab orbe condito nemo hominum eſt ſecutus) omnem maledicendi rabiem effudére. Quibus Sanctiſsimus Dominus noſter Leo Papa X, pro ſua in Chriſtum pietate maledicens, ſcandaloſæ illos garrulitatis auctores & filios iniquitatis non indecenter appellavit; utpote qui in maximo ſuorum facinorum crimine gloriantes, nullumque Deo honorem habentes, ſummam in Chriſti fideles impreſsionem fecére. Intueamur itaque valentes illos homines (in quorum ſententiam nemo iturus eſt, & quibus nullos pejus odit mundus) quam tandem gloriolam

ſeu potius infamiam ſuo Capnioni pepererint. Neſcio tamen quibus loquor, Lector chariſsime; Obſcuri ſunt, nemo eos videt, nemo bonus novit. Quapropter nemo eos offendit, nemo ſcandalizat. Si conſcientiam ſuam aliquando intueri voluerint, & coram DEO ſuarum Epiſtolarum rationem reddere, commiſsi eos ſceleris procul dubio pœnitebit. Non unâ Epiſtolâ, verùm ſexcentis ut ſic dicam, iterum atque iterum ampliatis, optimos quoſque offenderunt. Notum eſt & publicum, ubi illorum Epiſtolæ impreſſæ ſint; noti etiam auctores. nos tamen bonum pro malo damus; neque hoc loco quenquam Obſcurorum nominare voluimus, ne ſtulto reſpondiſſe judicaremur juxta ſtultitiam ſuam, ne etiam contra Chriſti doctrinam vel viventibus illis vel mortuis ſcandali aliquid imponeremus Cæterum ſi Apoſtolicas cenſuras contemnere, ſi Eccleſiæ inobedientes, & ſacræ fidei (optimis quibuſque illudendo) rebelles eſſe perſeveraverint, repellet eos ab ovili ſuo Chriſtus Salvator noſter. Ut autem me plenius intelligas, Lector Chriſtiane, teque non prætereat, quare præcedentes in hoc noſtro libello epiſtolæ inſcribantur *Lamentationes Obſcurorum*, quum tamen à me ſolo compoſitæ & in lucem editæ ſint, Dicam profectò & fatebor ingenuè, eadem me accepiſſe nomina & his ſimilia, qui-

quibus Obscuri Reuchlinistæ in suis Epistolis, à Sede Apostolicâ jam pridem condemnatis, falsò usi sunt, ut sub talium fictorum nominum tegmine, illorum vesaniam bonis omnibus declararem. Nec item mihi ea res fraudi esse debet, quòd levicula quædam, nostris hisce Lamentationum epistolis intermista sint: quum teste etiam Salomone, stulto nonnunquam respondendum sit juxta stultitiam ipsius, ne soli sibi sapere videantur. Hoc autem fieri non abs re posse nobis perbeatè scriptum reliquit Sanctus Thomas Secª. Secæ. Q.LXXII, de contumeliâ & verborum injuriis. Desinant igitur gloriari in malitiâ & nequitiâ, quod est peccatum in Spiritum Sanctum. Modestiâ enim opus est, non iniquâ contentione, qua Capnionem etiam suum (etsi omnium sese Sycophantarum longè nequissimos multoque impudentissimos ostendant) defendere neutiquam possint. Vale, Lector piissime, & hæc, quæ citra bonorum indignationem dicta sunt, boni consulito. Coloniæ Anno M.CCCCC. XVIII.

Sequitur epistola apologetica & gravis Ortwini Gratii, ob primam à parvulo educationem Daventriensis cognominati, Agrippinensis quoque Academiæ Philosophi, Christique

que Sacerdotis, Obſcuræ Reuchliniſtarum cohorti, citra bonorum indignationem dedicata.

GRaviter & iniquo animo maledicta veſtra paterer, Viri Obſcuriſsimi, ſi vos ſcirem judicio magis quàm morbo animi petulantiâ veſtrâ uti. At quum in vobis (ut Salluſtii verbis utar) *neque modum neque modeſtiam ullam animadverto*: nec ſit ſub orbe lunari tam impiæ mentis homo, qui idipſum negare aut poſsit aut debeat aut velit, vobis pientiſsimè ; reſpondebo, ut ſi quam maledicendo in Deum & in homines libidinem cepiſtis, eam vel patienter (modò lucis filii eſſe volueritis) vel malè audiendo, amittatis. Legi nuper Epiſtolas veſtras, quas *Obſcurorum virorum* inſcripſiſtis: à Lamentationibus profectò veſtris (quas alite calamo nuper exaravimus) longè differentes, utpote plenas omnis impudicitiæ & iniquitatis. In quibus non modò viros eruditos & probos acerrimoſque fidei Catholicæ defenſores, verùm etiam Deum ipſum, noſtræ ſalutis opificem, per omnes inpudentiæ numeros blaſphemare, Divam quoq; Virginem Salvatoris noſtri parentem ludendo, quæ de eadem in Sacris ſcribuntur Literis, veſtris meretricibus adaptare, & Sanctos denique ipſos veſtris exagitare lenociniis non erubuiſtis. O tempora maledicta, in

in quibus Reverendiſsimi Præſules, illuſtriſsimique Principes hæc fieri patiuntur. O nefaſti (ut de vobis duntaxat Obſcuris loquar) veſtræ nativitatis dies. O mores præpoſteros, omnigenis obumbratos criminibus. Vos profectò eſtis, in quos fines ſeculorum devenére, vos inquam Antichriſti præcurſores & diſſoluti Iudæorum rabulæ. Unius enim viri Ioannis Reuchlin contemplatione neque Deum timetisneque homines. Rectè igitur à Pſalmiſta dictum eſt, *Exacerbaverunt eloquia Dei, & conſilium Altiſsimi irritaverunt.* Et iterum Deus per prophetam: *Locuti ſunt adverſus me linguâ doloſâ, & ſermonibus odii circumdederunt me, poſueruntque adverſus me mala pro bonis, & odium pro dilectione meâ.* Hinc eſt quòd Sanctiſsimus Dominus noſter Leo Papa x in perſona Chriſti, tanquam verus Dei vicarius propriâ motus pietate, ſuamque reſpectans Eccleſiam, vos filios iniquitatis appellat, & à nullo unquam ſacerdote (exceptâ ſaltem mortis horâ) abſolvendos. Hoc autem verum eſſe & decretum Apoſtolicum, & Reverendiſsimi Colonienſis Archiepiſcopi tranſſumptum longè latèque transfuſa declarant. Itemque non in vos duntaxat Obſcuros talis fulminatur ſententia; ſed in omnes perditiſsimæ veſtræ conjurationis conſcios; in omnes quoque talium librorum impreſſores, venditores, lectores, reſerva-

ſervatores; & in eos etiam qui hiſce rebus auditis teterrimos illorum auctores ſuis non produnt judicibus, nec tam ſcurriles libellos intra tres dies comburunt. O ſententiam Apoſtolicam, omni laude & honore dignam, cunctiſque Chriſti fidelibus ſummoperè neceſſariam. Quam certè qui non patitur, cui rei ſacratiſsimæ neminique non fructuoſæ ac planè perutili qui reſiſtit, qui oblatrat, qui invidet, qui obluctatur, qui non obedit, qui denique impedimento eſt, aut conſiliis aut favore aut factis inſipienter renitendo; degenerem ſeſe Chriſticolam, & ſacræ fidei contemptorem, luce clarius oſtendit. Viderint quoque ſacerdotes, quâ auctoritate contra Sacroſanctæ Sedis Apoſtolicæ determinationem, non ſolùm Obſcuros, ſed & famoſarum Epiſtolarum lectores, venditores, & id genus alios in Brevi Apoſtolico (ut ſupra ſatis clarè in Lamentationibus Obſcurorum explicatur) expreſſos, abſolvere audeant. Nemo veſtrûm plus æquo ſuæ innitatur prudentiæ. Hinc eſt quod Chryſoſtomus ait ſermone XII. *Non fidei, ſed perfidiæ, non confidentia eſt, nimiam in ſemet ipſo habere fiduciam.* Quæ etiam quot præclaros viros, quotque ingenuos adoleſcentes in cauſa Reuchlinica deceperit, cogitare poterunt pauci, dicere nemo. Verùm ut eò, unde divertit, noſtra nunc revertatur oratio, Quis

(rogo) inferorum, aut quæ tandem cœcitas vos coëgit, ut in secundâ vestrarum Epistolarum editione Florentinos ipsos scientiâ & virtute florentes, eosque non aliter quàm ob ingenii & naturæ dotes ita appellatos, Sodomitas diceretis, nec Sodomitas solùm, verùm & nobilissimam eorum civitatem cunctis mundi civitatibus Sodomitis pleniorem, tot sacerdoti salutes scribendo, quot sint in Florentiâ Sodomitæ. Verùm hæc pessum eant. Cætera id genus convitia auribus indigna mortalium hoc loco relinquimus. Nunquid igitur satis vobis fuit, Ecclesiam DEI nequiter læsisse, nisi etiam in moderni Pontificis Optimi Maximi, omniumque literis atque linguis celebrandi, dedecus ac contumeliam, tam obscœna de Florentinis, vobis effusa legerentur? Nonne Summo Pontifici in scena & in umbraculis iniquitatum vestrarum parcendum? An ignoratis Sanctissimum Dominum nostrum Leonem Papam x, à Domino DEO (id quod Sancta fatetur Ecclesia) veluti omnium virtutum exemplar & archetypon, super gentes & regna in terris constitutum, ut evellet, dissipet, & plantet? Faxit itaque DEUS, ut gravioribus vos censuris Sacrosancta Sedes Apostolica condemnet. Subdolè præterea & ingeniosè satis (ut vestram impudentiam latius persequamur) Imperialem Majestatem nobis semper venerandam

deridetis, quum nullo ſit vobis opus Privilegio Venetorum. Cujus etiam mandata à nobis in hunc uſque diem ſemper illæſa, prævіis veſtris mendaciis; hæreſibus quoque & blaſphemiis, neque DEUM timentes neque homines, nimis licenter infregiſtis. Theologos inſuper non modò diverſarum Univerſitatum, verùm totius Eccleſiæ lumina, alioſque tam virtute quàm ſcientiâ præclaros, & ſpecie quodammodo à vobis differentes, veſtris dentibus cruentiſsimè lancinatis, & conviciis inſequimini nebulonicis: quorum profectò calceamenti corrigiam, vel omnium judicio, indigni eſtis ſolvere. O cœca atque impudens iſtiuſmodi Reuchliniſtarum cohors. *Aude aliquid brevibus gyaris & carcere dignum, Si vis eſſe aliquid. Audaces fortuna juvat*; etſi multa audere (ut Menandro placuit) multa aberrare facit. Quid multis? Ex omni namque genere hominum, quos variis vitiis, ingenioſa & ad malum prona irretit improbitas, nullos neque ſceleratiores neque odibiles magis eſſe reor; nec graviore cenſurâ animadverſioneque plectendos, quàm eos ipſos, qui cùm perverſæ mentis animique malignantis ſint, fingendo tamen id callidè ſub fictorum nominum ac cognominum velamento & moliantur & agant, ut ſynceri pro Chriſto & integerrimi homines, omnique carentes vitio habeantur. Item

quod

quod indignissimum est, aliorum peccata, quæ nihil (ut infra dicemus) ad rem faciunt Capnionis, nec vera dignoscuntur, acerbissimè redarguunt, quibus ipsi præcipuè obnoxii sunt, aliorumque virtutes ac benefacta mali consulunt, suorum penitus scelerum obliti. Persuade tibi, ô Christiane lector, (nam persuadere tutò potes) hos Obscuros Reuchlinistas nocentissimum esse genus hominum, cunctisque flagitiis sceleribusque coopertum; calamitatem, eversionemque Reip. Christianæ quærentes, nec Summo Pontifici, Patri verè beatissimo, nec exteris etiam nationibus in pessimis quibusque parcentes. Elinguis profectò & mutus Cicero esse posset in tam latâ tamque amplâ ac planè execrabili Obscurorum materiâ. Vitiorum quidem apud eos referta sunt omnia, quæ undique facto agmine in nos insontes irruunt, nosque circumstant, premunt, urgent. Animæ autem suæ discriminibus miserrimè jactantur: ut difficile sit in portum sese ab his salutatum appellere. Quibus querar? quos implorem? Nimia mehercule est improborum quorundam (non dico omnium) Reuchlinistarum licentia; tum in Ecclesiæ scandalum, tum in bonorum omnium confusionem, veluti ex equo Trojano catervatim redundantium. Summi, infimi, mediocres prolabuntur. Et Plinio teste. *Multi famam (etsi umbratilem*

 ac

ac vanam) *pauci conſcientiam verentur*: quæ tamen (ut Auguſtinus nobis ſcriptum reliquit) eſt mille teſtes. Verùm enimverò ut vos appellem, citra veſtram atque aliorum indignationem; Quid obſecro vobis proſunt convitia, quid mendacia, quid contumeliæ, quid cavillationes, quid ludibria, quid ſtultæ in cœlum irriſiones, quid impiæ tandem hæreſes? Nonne ſcriptum legimus, Confundantur omnes facientes vana. At mihi quis objecerit:,Facetiarum gratiâ Obſcuri talia locuti ſunt. Eho, inquam, vir bone, Nunquid irridetur DEUS? aut iſtiuſmodi convitiis Capnion ipſe ſuis exolvitur erroribus? Bedam audite Venerabilem: *Omnis* (inquit) *amaritudo, & ira, & indignatio & clamor, & blaſphemia , & mala contentio , Spiritus immundi furor eſt.* Ineptiis certè veſtris & mendaci non ferendorum exprobratione Capnionem veſtrum (modo conſcientiam intueamini) defendere non poteſtis. Plus illi dedecoris, plus ſcandali , plus turpitudinis, plus infamiæ quàm laudis aut gloriæ peperiſtis. Honorare (opinor) voluiſtis virum bonum : at illum ſpe veſtrâ falſi plus æquo inhonoraſtis , nullam fortaſſe gratiam ab eodem recepturi. Nec induci poſſum,ut credam , talem illum tantumque poëtam vos ad tam inſigne tamque infame ſcribendi facinus concitaſſe , niſi idipſum obeſſe videa-

tur, quòd in suis ad nos Epistolis talia nobis futúra prædixerit. Ego tamen neque Obscuros vos appello, neque Reuchlinistas: verùm hæc nomina (sive bona illa sint sive mala) vobis ipsis non indecenter imposuistis. Nomina hercle vestra (quantum videre videor) nominibus quadrant. Ille Fumulus appellatur, vos Obscuri: & verè obscuri. Nam tenebræ omnium vestræ (ut cum gratia & honore Capnionis non vestro loquar) totum penè terrarum orbem, infinitis tum erroribus tum mendaciis obumbrarunt. Dicit igitur Propheta: *Vultus Domini super facientes mala, ut perdat de terrâ memoriam eorum.*

Ad convitia vestrarum Epistolarum revertor, Patres Conscripti, & ad falsas ac planè commentitias in optimos quosque vitiorum exprobrationes; quæ ad vestri Capnionis defensionem prorsus faciunt nihil, nec in oculis sapientum integros lædunt viros, sed universali (proh dolor!) Ecclesiæ indelebilem inurunt maculam. O utinam talia priscis Sanctorum Patrum scripta fuissent temporibus! Non dubium quin vel manus vobis præcisæ, vel lingua confestim eruta, vel guttur laqueo clausum fuisset. Sola vos impunitas degeneres ac malignos facit, quæ, teste Bernardo, *est incuriæ soboles, insolentiæ mater, radix impudicitiæ, & omnium transgressionum nutrix.* At excitabit proculdubio corda Prin-

cipum misericors & omnipotens DEUS, ut rebus omnibus ultrò citroque perspectis, ac ritè cognitis, justitiæ munus (quod semper optavimus) quàm primum exequantur. Nihil est enim tam absurdum, nihil tam abominabile, nihil tam impium, nihil tam ingratum DEO, quod vestræ (& id quidem citra omnem occasionem) non effundant Epistolæ. Nescitis temeritatem consilii defectum esse & imprudentiæ speciem? secundum Beatum Thomam Secunda Secundæ. Q. XXXV, ar. XXV. c. fi. *Illa enim temeritate fiunt, quæ ratione non geruntur. & ideò superbiæ est filia*, ut ibidem probatur Q. LIII. ar. III. Quare obsecro (ô vos degeneres poëtæ & filii iniquitatis) tam impiè abutimini gratiâ vobis à DEO datâ? Quid Christo illuditis & ejus Matri? Quid tunicam Domini? Quid reverendam Petri imaginem? Quid Sacramenta Ecclesiæ? quid sacratissimas Sedis Apostolicæ indulgentias deridetis? Quam potissimum ob causam, nominibus vestris silentio præteritis, aliena vobis nomina & nunquam audita excogitastis? Nonne hi sunt histrionum ac sycophantarum mores? Sunt profectò, & nebulonum vafriciis longè deteriores. Quare (inquam) doctissimos & sapientissimos Ecclesiæ Doctores prosequimini? Quare talpati oculatos contemnitis? quare iniquitatem fovetis? qua-

re injustitiæ & malitiæ patrocinamini? An Capnionem hisce vestris lenociniis in causâ fidei defendendum suscepistis? O stulti & insensati, *Audite* (clamat Esajas) *verbum Domini, Principes Sodomorum, auribus percipite legem Dei vestri, populus Gomorræ. Filios* (inquit) *enutrivi & exaltavi: ipsi autem spreverunt me.* Væ etiam vobis falsariis, qui nostra Epitaphia, & laudabilem aliorum doctrinam pervertentes, illorum loco rythmos ponitis impurissimos, commissoque per vos crimine falsi, nequam editis prognostica. mihi illa insonti & immerito, ad multorum Principum, Civitatum, Optimorumque virorum offensionem ac sacræ Astronomiæ irrisionem, non incruentè adscribentes. Commisso (inquam) per vos crimine falsi (id quod secundum leges sacratissimas semper pœnam capitis importat) famosissimos editis libellos, Sacrosanctæ Sedis Apostolicæ, Cæsareæque Majestatis auctoritatem absque omni Conscientiæ scrupulo, utrobique infringentes. Propterea idem propheta exclamat: *Væ genti peccatrici, populo gravi iniquitate, semini nequam, filiis sceleratis.* O quanto temporum intervallo Divus Esaias hæc futura prævidit. *Dereliquerunt* (inquit) *Dominum, blasphemaverunt Sanctum Israel, abalienati sunt retrorsum.* Si res vestras mentis oculo intueri volueritis, argentum certè

vestrum mutatum est in scoriam, & vinum non (ut ille ait) aqua mixtum, sed in fœtidissimam maledicendi mentiendi & blasphemandi sentinam commutatum. Ridetis scio, nec mirum. Scriptum est enim, *Lætantur cùm malefecerint & exultant in rebus pessimis*. Et Pythagorâ teste, *Sues libentius in cœno quàm in fonte versantur*. Ridetis, inquam, at risus profectò vester in luctum commutabitur, & nisi subitaneâ morte (quod DEUS avertat) præoccupati fueritis, illam proculdubio vivetis horam, in qua serâ ducti pœnitudine, vestræ vos iniquitatis pœnitebit. Est enim in ore omnium, *Serò sapient Phryges*. Nobis profectò (à quibus nunquam offensi estis) indignè & immeritò illuditis: at DEUS ipse non irridetur. Dicit itaque cum propheta, *Gens absque consilio, utinam saperent & intelligerent, ac novissima praviderent*. Hæc profectò nemini nostrum legitimè possunt objici, quum similia ediderimus nunquam. Eò nunc calamitatis (heu nos infelices) est processum in Ecclesiâ DEI, ut ora ferè omnium (proh pudor! nefas est dicere) Ethnicorum magis quàm Christianorum sententiis abundent. Pluris Poëtas facitis, quàm Sacros Ecclesiæ Doctores, & in solâ verborum pompâ omnem vestræ beatitudinis gloriam collocatis. Hinc in publicis tum declamationibus, tum Orationibus, nomen

Iesu

Iesu Christi invocare ridiculum vobis esse videtur. Hinc Evangelia in reprobum exponitis sensum, & omni tum vultus, tum animî depositâ gravitate, irrefragabilem Sacrarum Literarum autoritatem obumbratis. *Væ itaque vobis* (Esaias ait) *qui dicitis malum bonum, & bonum malum; ponentes tenebras lucem, & lucem tenebras; ponentes amarum in dulce, & dulce in amarum; trahentes iniquitatem in funiculis vanitatis vestræ. Væ qui sapientes estis in oculis vestris, & coram vobismet ipsis prudentes.* Quis vobis fidei causam commisit? Quis verbo vos offendit? Nemo hercle, nemo. Nostris certè Theologis Hæresium extirpandarum munus, à SIXTO PAPA IV (ut in vestris supra Lamentationibus patet) peculiariter est commissum. Irascimini ergo & nolite peccare. Scabant muli mulos & sanguinem innocentum non eliciant. His moribus, his conviciis, his certè mendaciis & contumeliis Capnion ipse, amicos sibi habere non potest, videtur inimicos velle.

Irrisiones præterea vestræ nihil ad Reuchlinicam faciunt contentionem. Si vobis aut aliis qui nobis adversantur, peccata exprobrare, & falsissima quæque offundere vellemus, non deesset nobis fortasse scribendi materia: sed hoc histrionum est & muliercularum, non bonorum neque sapientum. Propterea Do-

 ctissimus

ctissimus ille Erasmus Roterodamus Theologorum disertissimus, & non vulgari dignus honore, vos obscuros Reuchlinistas tanquam pestem quandam detestatur, doletque ac planè ingemiscit, sese in vestris Epistolis à vobis esse commendatum. Ecquid mirum? Laudes enim obscurorum sordes sunt non præconia; nec est sub orbe lunari tam perversæ mentis homo, qui vel merita laudis aut vitæ innocenter actæ testem ab obscuris petat. Est & alius Ecclesiæ Prælatus Chaldaicæ apud nos literaturæ peritus, qui licet Capnioni bene velit, severissimis tamen vos insequitur carminibus: Itemque Richardus ipse, cognomento Sbrulius, poëta & orator non vulgaris, in suâ Chrysochari Trebericâ ad pientissimum Trevirorum Præsulem, sapientissimè vos & redarguit & castigat. Malumus igitur à vobis abjectæ sortis hominibus vituperari quàm laudari. Nam teste Aulo Gellio lib. VI. Noct. Att. *Qui maledicit & vituperat, fidem non capit.* Itemque *nec valde gaudere debemus* (ut Augustino placuit ad Volusianum) *quando vituperamur.* Quia nec depravare injuria, nec coronare potest laus aliena. Hinc Seneca de remediis fortuitorum nos optimè consolatur: *Malè (inquit) de te opinantur homines, sed mali. Moverer, si de me Marius, si Lælius sapiens, si alter Cato; si Scipiones duo.* Et mox adjicit: *Moverer, si hoc judi-*

dicio

dicio facerent , quod nunc morbo faciunt. Quod autem vos (ut ad alia progrediamur) movere posset aut dictum aut factum , quos non puduerit, palam cunctis legentibus, omnium ferè criminum sordem (stuprorum præsertim & Sodomiæ) de vobis ipsis confiteri. Nolite itaque in vestris ad me Epistolis parentum mihi meorum conditionem aut statum exprobrare. Patre natus sum Frederico de Graes in Diœcesi Monasteriensi, prope Cosfeldiam habitante & adhuc superstite, cum sororibus meis & amicis: id quod non summis modò in Coloniâ viris, verùm & Clarissimo Illustrissimoque Principi, ac Reverendissimo Ecclesiæ Monasteriensis pontifici Erico, satis superque constat, veluti liber de Westphaliæ laudibus , eidem à nobis ante aliquot annos reverenter nuncupato , longè copiosius continetur. Me autem Daventriensem cognominatum, nemo prorsus admiretur. Fui enim in tenerâ primum ætate (& id quidem matre mea Gertrude citra inhonestatem defuncta) Daventriam à Patre ad fratrem missus , ubi majores nostri, & patricii semper & senatores fuére , ut sub Alexandro Hegio illic tunc Gymnasiarcha, Græcè quidem ac Latinè erudito, bonas literas puer non ignorarem. Quapropter in Westphalorum laudem tale ad memoratum Principem cecinimus Tetrastichon.

Westphalus in cunctis solers, atque ore modestus,
Vividus ingenio, relligione sacer.
Nobilis officio, nulli probitate secundus,
Illustrans orbem., conjuge, prole, domo.

Hæc obiter dicta sunto, quæ etiam si omissa forent, Capnioni tamen prodessent nihil. Induantur itaque, qui detrahunt mihi, pudore; & induantur sicut diploide confusione suâ. *Confitebor domino nimis in ore meo, & in medio multorum laudabo eum, Qui adstitit à dextris pauperis, ut salvum faceret à persequentibus animam meam.* Aliud est enim de hæresi, aliud de vitiis humanis contendere. Aliud quoque blasphemare DEUM, aliud hominibus (etsi immeritò) illudere. Non patiuntur Theologi, Salvatoris nostri humanitatem habitui comparari meretricio, ipsumque ut simplicem hominem & servum, non ut DEUM à Iudæis interemptum. Itemque non posse satis ex Novo probari Testamento Christum Salvatorem nostrum (ut in Georgii dialogo habetur) verum fuisse DEUM. Hæc & alia id genus multa, longeque deteriora, boni ne an mali consulenda sint, sacratissimis Theologiæ Doctoribus, non obscuris halophantis discutiendum relinquo. Quapropter Apologiam nuper edidit reverendus Hæreticæ pravitatis Inquisitor, omni dignus honore

nore frater Iacobus Hoechſtraten, in qua luce clarius pateſcit, quàm ſanctè nobiſcum & quàm piè, citraque omnem (ni fallar) malitiam in Eccleſiâ DEI veſter Capnion ambulaverit. Quantam autem mihi fecerit injuriam, me Chriſti ſacerdotem licet immeritum, & philodæmonem in falsâ ſuâ defenſione & hæreſiarcham appellando, pauci ignorant. Plenus (ut opinor) furiarum & rectæ rationis oblitus; me talem eſſe vulpinatus eſt, nullam penitus aliam rationem habens, quàm quòd hoc genitivo Iovis, in bonam (vel ipſius maximè exemplo) uſus fuerim ſignificationem. O magnum Theologum! O poëtam inſignem! Quis hoc non videbit cavillum? quis non potius improbet ac planè deteſtetur? Cæterum hæc ridicula Capnionis ſubtilitas, in præfata Inquiſitoris Apologia, ſatis ſuperque retunditur, & in Boccatio lib 2. de Genealogia DEORUM; itemque in Auguſtino lib. 11. de civit. DEI c. XIII. & Confeſſ. lib. 1. de poëtis multiſque aliis in locis, quæ hîc, ne Capnionem noſtrum lethaliter offendant, libenter omittimus. Atqui, ne quod primum puto, hîc ſilentio prætercam. Neque Capnionem veſtrum, neque Reuchliniſtas omnes, neque verorum quemquam poëtarum, noſtris hiſce literis offendi indifferenter volumus. Ut enim duplices ſunt Reuchliniſtæ, ita nec ejuſdem ingenii Poëtæ omnes. Alii enim boni

ſunt,

ſunt, alii mali , nec mali quidem in oculis meis, ni Sedes ipſa Apoſtolica, ac boni denique omnes , tam obſcuros tamque degeneres poëtas, & leve hominum genus & filios iniquitatis appellarent. Habet profectò Ioannes Reuchlin (ut de bonis loquar) viros nobiles, doctos, eruditos & eloquentes, ſui amantiſsimos, quorum etiam nonnulli, aperto Marte (id quod deteſtari non poſſumus) in pugnam congrediuntur. Habet præterea ingenuos pro ſe Adoleſcentes, & ſtudioſos aliquot bonarum artium (ut audio) profeſſores, quos certè (modò juſtitiæ & veritati adhæreſcant) unicè omnes & colimus & veneramur. Tum quòd de his magna Chriſto ſpes ſit & laudis & gloriæ: Tum quòd generoſus animus, & honeſtis imbutus diſciplinis Chriſti ſponſam, hæreticis fœdari pravitatibus, non patiatur. De his certè viris bonis, optimiſque adoloſcentibus loquimur nihil. Nam ſi falſiſsimis (ut cum gratia loquar) Reuchlini defenſionibus , ſeu potius offenſionibus abjectis, veriſsima Theologorum ſcripta, & maximè, quæ intra dies octo, per reverendum Inquiſitorem hoc anno ſunt edita; non ſolùm legere, verùm juſta lánce, & ad unguem (ut dicitur) citra cœci favoris diſsimulationem examinare dignarentur , ſuo (ut opinor) Capnione deſerto, nobis proculdubio adhærent.

Obſcuros

Obscuros igitur solùm Reuchlinistas, Evangelicæ charitatis transgressores, polylogos quoque & naturâ nimimè cicures, non absque nostri moderatione insectamur, dignos profectò quos sapiens poëtarum chorus, nobilissimorumque virorum consessus velut degeneres, ac perditissimum genus hominum perpetuò detestetur. Qui dum manifesta phrenesi ac furiis (nescio quibus) unà cum suo Capnione correpti, almæ atque laudabilis nostræ Universitatis doctores infamare conantur, cimmeriis involuti tenebris, omnique morum depositâ gravitate, nequissimos sese(modò veritas ipsa locum habere poterit) halophantas ac nebulones ostendunt. Quippe quod nec periculosius alicubi erratur, nec pejus aliquid inquiritur, nec quid impium magis inveniri potest, quàm ubi Christo ac Sanctis ejus illuditur, & Ecclesiæ Doctores contemnuntur. Quapropter Sanctus Paulus ad Corinthios primæ Cap. 11. *Animalis* (inquit) *homo non percipit ea quæ sunt Spiritus Dei.*

Cæterum quum ad vestrum scelus ac nequitiam parum aut nihil (ut Sacro-Sancta Sedes Apostolica testatur) addi possit, vos detestentur omnes necesse est. Satis enim experrecti sumus in tuendâ Ecclesiæ bonarumque artium republ. licet cruentissimos vestræ temeritatis ac stultitiæ dentes evitare non possimus ; Audacia tamen vestra non vincet

ſtudia noſtra. Gymnaſium certè hoc eſt, Sacræ Theologiæ & bonis artibus admodum accommodatum. Hic ſacrorum Canonum, Iuriſque Civilis majeſtas, Hîc Hippocrates, Æſculapius & Galenus ſcholas habent. Sunt quoque apud nos egregia ſcholaſticorum conventicula, ſunt doctiſsimorum virorum chori, ſunt diverſarum linguarum diſertiſsimi interpretes, in quibus mira ſcientiarum varietas & immenſa doctrinarum viget foecunditas. Hîc Ducum Comitumque illuſtriſsimorum non vulgaris eruditio: Hîc profundiſsimi Sacræ & Theologicæ veritatis Profeſſores; Hîc Clariſsimi utriuſque Iuris Interpretes. Hîc ſalutaris Medicinæ Doctores expertiſsimi. Hîc acutiſsimi liberalium (quas vocant) artium Magiſtri. Adſunt & alii in omnibus ferè diſciplinis eminentiſsimi, penes quos nihil ſimulatum, nihil fictum, nihil leve, nihil non admirandum. Tantâ fulgent hi omnes conſtantiâ & virtutê, ut eorum tacita gravitas & fides de unoquoque loquatur, neque cujusquam ornamenta orationis expectet. Omnes maximi animi, ſummi conſilii ſingulariſque prudentiæ viri: ita etiam, ut SIXTUS Papa IV. noſtræ Univerſitatis gloriam, ſolidiſsimamque omnium integritatem animadvertens, noſtris præcipuè Doctoribus, omnem Hæreſeos per Alemaniam iniquitatem extirpandam demandarit: hoc autem ita eſſe

ſupra

supra in Lamentationibus patet. Quare felix admodum ipsa Colonia est, cùm tales habeat viros, quales majores nostri priscis temporibus summa veneratione prosecuti fuissent. Nolunt itaque Obscuris Reuchlinistis subesse, qui magnis etiam viris præesse consueverunt. Nolunt vinci, qui victrices fidei aquilas manu premunt. Troës sunt. Omnia sine Theseo operantur & suum tandem Romani Hannibalem habent.

Nunc autem (si ita libet) reverendos nostræ Universitatis Theologos intueamur. Sapientissimi quippe viri sunt, nec in aliquo taxandi. Nam pro Christo Iesu duntaxat & Catholicâ fide, ab Hæreticis, proh dolor! jam diu satis impugnata; contraque Ioannem Reuchlin, ejusque intolerabiles (ut ajunt) errores, nimium (proh pudor) nimiumque (ut dixi) Ecclesiæ Dei, bonorumque omnium, & quatuor inprimis Clarissimarum Universitatum sentimento repugnantes, velut invicti, & Ecclesiæ totius & Apostolicæ tandem Sedis athletæ, ad sanguinem usque decertant. Non equidem vi aliqua, non dolo, non invidiâ, non malignâ intentione, non malo corde, non sinistra quavis circumventione (ita nos Deus adjuvet & omnes Sancti ejus) sed nimiâ patientiâ nimiâque sui moderatione, consilio etiam & auctoritate, ac sapientiâ potissimum duce cuncta prosequentes. Hoc

autem

autem qui credere recusârit, Theologorum perlustret libros, & me, dicto citius, verum dixisse proclamabit, nec alterâ (ut dici solet) parte inauditâ, stultam proferat sententiam; vel ob hoc solum, quòd Centum Ecclesiæ Doctoribus, longè magis quàm uni viro, in secularibus duntaxat libris erudito, aut abjectæ sortis hominibus (quos Obscuros appellitant) sit credendum. Nec est inquam quod sacratissimam Prædicatorii ordinis Religionem citra injuriam ac perditionem animarum vestrarum contemnere valeatis. Utinam vobis sive viventibus sive morientibus, tum matutinæ illorum, tum vespertinæ tum nocturnæ etiam preces, & hæ quidem ab omni labe omnique vitiorum contagione immunes, suffragari vel in minimo possent. longè profectò melius longèque salubrius (si verum fateri licet) res vestræ sese haberent.

Ululate igitur in tenebris, vos Obscuri & degeneres Reuchlinistæ, quia prope est dies Domini, & vastitas à Domino veniet. *Adhuc enim paululum modicumque & consummabitur indignatio mea & furor meus*, dicit Dominus omnipotens. *Lavamini, mundi estote, auferte malum cogitationum vestrarum. Quiescite perversè agere. discite bene facere, ne retributio manuum vestrarum fiat vobis. Abjicite opera tenebrarum*, *in-*

induimini arma lucis, ut in die honeſtè ambulare poſsitis. Non eſt enim putandum omnia vobis licere ; niſi & recta & juſta & aperta ſint, ut rex Antigonus cuidam reſpondiſſe fertur: Barbarorum regibus omnia licere, nobis duntaxat, quæ juſta & honeſta videanrur.

Accendamus ergo lumen noſtræ mentis & in noſtri muneris erga Deum adminiſtratione omnia prudenter maturèque agamus. Nemo veſtrûm (Apoſtolo teſte) gratiam Dei in vacuum recipiat. Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies ſalutis, nemini dantes ullam offenſionem, ut non vituperetur miniſterium noſtrum. Exhibeamus noſmetipſos in omnibus ſicut Dei miniſtros in ſuavitate, in Spiritu Sancto, in charitate non fictâ, in verbo veritatis, in virtute Dei. Non enim vel ad ludum à naturâ, vel ad jocum geniti ſumus ; ſed ad ſtudia quædam majora atque graviora, quæ in humilitate & manſuetudine ſpiritus non obſcurè continentur. Si uno duntaxat epigrammate Capnionem noſtrum offendimus, non plus ego, quàm reliqui diverſarum Univerſitatum Doctores offenderunt. Nam ut ſupra diximus, aliud eſt de hæreſi Sanctè & juſtè ; aliud de vitiis humanis (quæ nihil ad rem faciunt, & falsò à vobis excogitata ſunt) plus æquò contendere. *Quærite Dominum dum inveniri*

niri potest, invocate eum dum prope est. Derelinquat impius viam suam, & vir iniquus cogitationes suas, & revertatur ad Dominum, & miserebitur ejus, & ad Deum nostrum, quoniam multus est ad ignoscendum. Hæc Esaias.

Rogamus itaque vos & obsecramus in Domino Iesu, qui nos redemit pretioso suo sanguine, nec quicquam contumeliarum à vobis est meritus, ut quemadmodum accepistis à Sancto Paulo Gentium Doctore, quomodo vos oporteat ambulare & placere Deo, sic & ambuletis. *Est enim voluntas Dei sanctificatio vestra, ut sciat unusquisque vestrum suum vas possidere in sanctificatione & honore. Non autem in passione desiderii sicut & gentes quæ ignorant Deum.* Rationem certè Paulus adjicit non vulgarem, Vocavit nos (inquit) Deus non in immunditiam (quâ vos supra quàm cuiquam credibile est, delibuti estis) sed in sanctificationem, quâ non modò nostri, verùm & aliarum Universitatum Doctores omnium primi, & vivæ virtutum imagines, contra manifestam multorum falsitatem Christo duce intrepidè constanterque militantes ita inuncti sunt, ut neque Capnionis vestri (quæ nullæ sunt) neque vestras (quæ minoris habentur) contumelias, in aliquo pertimescant.

Et ne illud prætercam. Non est per Deum immor-

immortalem invidiæ causa quam agimus, ut vos falsò & insipienter in præposterâ Capnionis vestri defensione vulpinamini, sed fidei duntaxat sacræ, quam pravis taminare erroribus non Christiani est hominis, sed dissoluti potius & impuri. Itemque nemo nostrûm Ioannem Reuchlin, virum Catholicum & insignem Poëtam, hæreticum esse dixit, ut complures vestrum mentiti sunt: at scripta ejus(citra tamen viri contumeliam, ut in sententiâ ab alio quodam Inquisitore Coloniæ pro tribunali latâ ac deinde impressâ luce clarius patet) hæresim sapere declararunt.

Quod autem causa utrimque nostra non sit invidiæ sed fidei, vel ex hoc solo probari potest, quòd ante publicam Ocularis Speculi editionem, nulla nobis unquam fuerit cum Phorcensi Capnione contentio. Quid igitur iniquius est (dicit Leo Papa, & habetur XXIV. q. III. Quid autem) quàm iniqua sapere? Et continuò de obscuris; In hanc (inquit) insipientiam cadunt, quicunque ad cognoscendam veritatem, aliquo impediuntur obscuro & non ad propheticas voces, Apostolicas literas, Evangelicas auctoritates sed ad semet ipsos recurrunt. Et ideo magistri erroris existunt, qui veritatis discipuli non fuerunt. Hæc ibi.

Hanc ob rem legite obsecro eodem diligentiæ

gentiæ ac pietatis oculo Theologorum ſcripta, quo Reuchlinica legere conſueviſtis, ne rerum omnium ultro citroque actarum rudes, contumelioſam Chriſto boniſque omnibus ſcandaloſam proferatis ſententiam. Quippe non omnis ignorans immunis eſt à pœnâ. Ille enim ignorans poteſt excuſari à pœnâ, qui (ut Auguſtinus vult in libro quæſtionum, & habetur XXVII. cap.ult.) quod diſceret, non invenit. Illis autem ignoſci non poterit, qui à quo diſcerent habentes, operam non dederunt. Hæc omnia divus ille Cyprianus, per verba Pauli Apoſtoli (quæ habentur diſt. VIII Conſuetudo) pulcherrimè ſubſcribit. Et Ariſtot. quoque lib. II Rhetor. Turpe putat ignorare quod omnibus ſcire conveniat.

Hinc eſt quod Hieronymus habet in Originali ſuper Amos, & maximè contra eos, qui affectato excœcati favore veritatem audire contemnunt. Quicunque (ait) vel conſanguinitate, vel amicitia, vel è converſo hoſtili odio, vel inimicitiis judicando ducitur, pervertit judicium Dei Chriſti, qui eſt juſtitia. Poſtremò autem, ſi in fermento malitiæ & nequitiæ, hoc eſt, veſtra malitia (quæ ſecundum Ambroſium in Hexameron) eſt mentis atque animi depravatio, quæque fallax eſt nocendi ratio, ut magnus ille Cicero libro 3. de natura Deorum teſtatur, impudenter (quod abſit) perſeverare volueritis, ani-

mam

mam profectò veſtram occidendo unà cum rege veſtro (quemadmodum Regum primo, cap. XXII. & Sapient.cap. XVI priſci nobis ſcriptum reliquére) actutum peribitis, voſque ſerò reſipuiſſe Phrygum more lamentabimini. Nam *qui juſtificat impium* (ut habetur Proverb. XVII.) *& juſtum condemnat, uterque abominabilis eſt apud Deum.* Itemque ſi videntes videre, ſi audientes audire, ſi intelligentes intelligere, & profanis denique auctoribus Sacros Eccleſiæ Doctores anteponere nolueritis, maledicti eritis, ut habetur XI. Q. III.) apud Deum & homines, & increpatione tandem ſeveriſsima corripiemini. Eritque Deus judex inter vos & nos in extremo judicii die. Qui licet gradu lento (ut eſt apud Valerium Maximum lib. I. de neglectâ religione) ad vindictam ſui procedat; ſupplicii tamen dilationem intolerabili quadam gravitate compenſabit

Si autem vel Capnion ipſe, vel vos Obſcuri & Theologis noſtris, & mihi denique Ortwino indignari abs re volueritis, memores Apoſtolorum erimus, qui ibant gaudentes à conſpectu Concilii, quoniam digni erant pro Ieſu Chriſto contumeliam pati. Nos igitur ut libet perſequimini & mendaciorum deſcribite atramento, veſtri tamen erit tum officii, tum humanitatis non ignorare, vos unà omnes tam ſcribendo quàm

offen-

offendendo primos ſemper fuiſſe. Nec eſt quod mihi quis de Manuali Speculo Ioannis Pepericorni Neophyti (hominis profectò Chriſtiani & viri boni) quicquam objiciat, quum anno Domini M. c c c c c. x i. Coloniâ annum abſens, in ſuperiore illud Alemania nobis ignorantibus compoſuerit. Sitque Moguntiæ (ut ipſemet Capnion in ſua defenſione, folio 1 1 1, facie ſecundâ lucidiſsimè profitetur) per chalcographum illic habitantem nundinis Aprilibus impreſſum. Naturali itaque jure tanquam firmiſsimis quibusdam anchoris, & intolerabilibus ſæpenumero laceſsiti injuriis, non indecenter pro noſtrâ parvitate citra cujuſcunque indignationem reſpondimus. Vocamuſque Deum in teſtem & omnes Sanctos noſtræ conſcios innocentiæ, nec Deum modò & Sanctos ejus; verùm & optimos quoſque Chriſti Dei amatores, qui nos piam juſtamque habuiſſe cauſam perpetuò teſtabuntur.

Modò autem ſi quis ſcire voluerit, quam potiſsimum ob cauſam Capnioni nón adhæreſcam, quum tamen politiores literas in alma Univerſitate Colonienſi compluribus annis profeſſus ſim, Reſpondeo me non Capnioni ſed præceptoribus meis, fidei ac ſynceritatis juramentum præſtitiſſe. Ego datam ſervabo fidem, neque hinc mihi quicquam turpitudinis accreſcet, etiam ſi me tota deglubat

Obſcu-

Obscurorum cohors. Cæteri quid agant contueantur.

Quid multis? Cessate obsecro (ô vos Obscuri) viros bonos petulantissima consectari lingua. Cessate morbo procacitatis vestro uti. Nolitote unumquemque moribus vestris æstimare. Desinite Capnionem (virum alioqui doctum & præstantem) vestris contumeliis obumbrare. Deponite fastum, superbiam, temeritatem, arrogantiam, & reliquas animæ pestes. Immundicia, turpitudo, stultiloquium, scurrilitas haud nominetur in vobis. Nemo vos vel commentitiis defensionibus vel inanibus seducat verbis, propter quæ (ut Paulo placet Apostolo) ira Dei in filios venit diffidentiæ, quorum participes esse non debetis. Audivi vos Palinodiam in Lamentationibus vestris à nobis jampridem editis atque confictis decantasse, & benè quidem. Eratis enim tenebræ (idem ad Philippens. ait) nunc autem lux in Domino. Ut filii lucis ambulate, cujus fructus est in omni bonitate, justitiâ & veritate. Valete in Christo Iesu Domino nostro. Coloniæ ex felici nostrâ Academiâ, Anno M. CCCCC. XVIII. sexto Idus Martias.

Sapphicum ejusdem Ortwini hunc suum libellum contra Obscuros alloquentis.

Mordeat te livor edax libelle,
Et theonino lacerére morsu
Qui levi venis pretio, laresque
Linquis amicos.
Insolens recti fugiat decorem
Capniomastix nihil hinc revellat
Exul hic mentis, vel iners Minervæ
Sibila musset.
Expuat quamvis rabidum furorem,
Ora distorquens sceleratus erro,
Et lacer sævo jaculetur ausu,
Fulmen inerme:
Te tamen nullum facinus libelle
Territet, quòd tu vereare missus
Sedibus nostris: tua summus optat
Dona Sacerdos.
Barbarum parvi facies popellum,
Et gregem hircosum, lacerasque turbas,
Quæ viros nunquam pietate claros
Laudibus ornant.
Hos rudes turpis docuit Celeno,
Putrido ventris taminare fluxu,
Omne quod Christi titulos decusque
Nobile servat.

Quo

Quo sacræ tandem Sophiæ Magistris
Te pium præstes, & Apostolorum
Gratiam sumas, venerare summi
Numen Olympi.
Cui velim dicas, tuus hæc decenter
Gratius scribens, petit ut beatam
Nestoris vitam Phrygiique degat
Secula Vatis.

Sequitur Epiodium quod auctore eodem Coloniæ in Ecclesia Prædicatorum, ad Gerhardi Zutphaniensis Theologi, virique (dum vixit) clarissimi sepulchrum dependens in epistolis Obscurorum Reuchlinistarum nequiter est immutatum.

HOC quicunque vides saxum subsiste viator,
Et subitò largis fletibus ora fluant.
Urbis Agrippinæ casum, lamentaque noscat
Orbis; & insurgant postera secla queri.
Occidit ante diem fati crudelibus ausis
Doctor, in hac quondam maximus urbe Sophos.
Relliquias summi brevis hæc capit urna Magistri,

Cujus ad interitum ſacra Minerva gemit.
Gerhardo huic nomen,& huc Zutphania miſit
Dives opum patriâ, ſicque Sycamber erat.
Huic ſimul ingenium fervens, ſublime, profundum;
Majus Ulyſſæo Dedalioque fuit.
Ignea vis etiam, pleno cui Copia cornu
Optima de multis, vel mage cuncta dedit.
Aurea cœleſti tulit hinc propagine mala,
Non ager heſperidum, quæ nec hymetus habet.
Ceſpite de vivo violas, menthamque crocumque,
Legit, & aureolis,lilia miſta roſis.
Dulcifluoque ſatur divini nectare roris,
Theologos inter lumen honorque fuit.
Multiplices rerum formas, abſtruſaque novit
Condita naturæ, cœlicoliſque Deis.
Conſultos inter Iuris Legumque Peritos,
Cordatum geſsit doctiloquumque virum.
Pro Chriſti grege ſollicitus, vigilantior Argo;
Et Capitolinæ maximus ædis honos.
Libera mens rectique tenax, & neſcia falſi,
Virtutum cunctas accumulavit opes.
Hic igitur notus,croceo quo Phœbus ab ortu
Surgit,& occiduas pronus ubi intrat aquas.
Hujus & (ut dignum eſt) manet, æternumque manebit
Gloria, victuro perpetuata die.

Non

Non tamen hinc abeat quisquam, quin poplite flexo
Pro Doctore pias fundat ad astra preces.

In perfidos Iudæos Epigramma ejusdem.

IMpia gens hominum, gens ferrea, gens malè sperans
Tendit ad obscuros, tartara nigra, lacus.
Omnia vincuntur manibus; sic marmora ferro,
Saxaque de facili sæpe cavantur aquâ.
Sanguine mollescit adamas, glacialia Phœbo
Frigora, & à Phœbo solvitur omne gelu.
Monstra quot Alcides domuit? quot carmine manes
Thraïcius Orpheus movit? & ore feras?
Saxa quot Amphion? quot Methymnæus Arion
Delphines? Thamiras quot miser ipse Deas?
Nullo hæc mutari poterit gens improba verbo;
Improba quæ verè est, trux, scelerata, rapax:
Lucifuga, inconstans, nullo mutabilis ævo,
Deucalioneâ vix renovanda manu.
Hæc nive frigidior, vel saxo durior omni,
Nec minus Hyrcanâ tygride sæva latet.
Hoc scelus indignum gelido sub corde volutat,
Et crudelis alit pectora cœca furor.

Aliud in Iudæos.

CRescit honor Christi, gaudent pia numina cœlo,
Et Iovis ætherei gaudia mater habet.
Exultant superi, cœlum lætatur, & omnis
Angelicus decimo gaudet in orbe chorus.
Gaudia mortales agitant, nova gaudia mundus
Suscipit, & læto scandit ad astra gradu.
Nam Solymi, genus infelix, semenque nefandum,
Turpia nunc tepidis fletibus ora rigant.
Post lachrymas fundunt gelido de pectore questus,
Et furor immitis languida corda fovet.
Plumbeus in vultu color est, sunt lumina cœca;
Aggravat ingratus segnia membra dolor.
Quid mirum? cecidére omnes, victique repugnant
Artibus incultis femineâque manu.
Non Latio, non hostili, non denique nostro
Sed recutita suo concidit ense cohors.
Hoc opus à multis agitur, qui tecta malorum,
Sacrilegumque simul deseruére genus.

Errores Obſcurorum Virorum qui ſe Reuchliniſtas eſſe gloriantur.

IN primâ Epiſtolâ primi operis & primæ editionis & in aliis aliquot ſubſequentibus, Eccleſiæ Doctores perfidis comparant Iudæis: In Spiritum Sanctum, in Beatum Petrum, in modernum Pontificem, in ejus cenſuras Eccleſiaſticas, in Reverendiſsimos Cardinales, in auditores rotæ, in Divum Hieronymum, quod ſcilicet non ſit de Stylo Evangelii, & in Indulgentias Apoſtolicas turpiſsima ac mendaciſsima quæque expuérunt.

In XIII Epiſtolâ primi operis blaſphemant in Spiritum Sanctum, & hoc in materia luxuriæ. Abutuntur deinde Sacris Literis, & quæ Eccleſia attribuit Beatæ Virgini, ipſi ſuis adaptant meretricibus. Scribunt quoque turpem amorem eſſe charitatem, concludentes DEUM amorem eſſe luxurioſum. Taceo ſexcenta mendacia in bonos viros effuſa, quæ hoc loco enumerari non poſſunt.

Gloriantur etiam ſe crucem facere ſolitos ex ſtercore humano ad domos ſuarum meretricum, quod quam turpe ſit ac ſcandaloſum, nemo omnium ignorat.

In XXII Epiſtolâ & in ſubſequentibus jocantur cum gloria Domini noſtri Ieſu Chriſti & ejus reſurrectione. Scribunt præterea, tunicam Salvatoris noſtri, quæ eſt apud Treviros, antiquam & pediculoſam eſſe veſtem. Tres etiam Reges Beatiſsimos, tres dicunt eſſe Ruſticos ex Weſtphaliâ. Merdant ſuper Indulgentias Apoſtolicas, & Fortalicium fidei, librum Eccleſiæ utiliſsimum, penitus deteſtantur.

In XXVII Epiſtolâ Deum blaſphemando, dicunt Matthæi XII (id quod impoſsibile eſt) ſcriptum eſſe & in Sacris Literis contineri, quomodo Iupiter ſtupraverit Caliſtonem & Europam virgines, tam turpiter Sancta Dei Evangelia vilipendendo, & Sacra Scriptura (id quod hiſtriones non facerent) perditiſsimè abutendo. Cadmum quoque adulterum, regem olim Thebarum, & Bacchum omnis nequitiæ atque impudentiæ Deum Chriſto Salvatori noſtro impiiſsimè comparant: Semelen inſuper Iovis meretricem & Bacchi matrem dicunt ſignificare Beatam Virginem Mariam, ut Iudæorum more huic illuderent: item non erubeſcunt in eadem Epiſtolâ ſcandaloſè ſcribere, Piramum (de quo eſt in fabulis poëtarum) amentem prorſus hominem, ſignificare Filium Dei, & Thisben quæ ſeipſam interemit turpi amore corrupta, animam deſignare huma-

nam

nam, idque (quod eſt omnium peſsimum) ſcriptum eſſe mentiuntur Lucæ II.

In XXVIII Epiſtolâ abutuntur per deriſionem ſententiis Evangelicis. In XXIX fit ſacrilega enarratio de aſcenſione Domini, & extremo judicio: & illuſio quædam Apoſtolis ac Divæ Virgini. In XXX mentiuntur Sanctiſsimum Dominum noſtrum LEONEM Papam X indulgentias dediſſe in rebus inutilibus, ſcandaloſè ſimul Sanctum Bonaventuram deridendo.

In XXXIV inter alia mendacia ridiculè loquuntur de aquâ & ſale benedictis, quibus tamen Sancta Mater Eccleſiâ utitur in pueris baptizandis. In XXXV effunduntur ea, quæ nemo hiſtrionum dicere auderet in proſtibulo.

In XXXVI ridiculè etiam in ſacrum loquentes Baptiſma mentiuntur clariſsimos Erphordenſis ſtudii Doctores determinaſſe, quòd Iudæo baptizato iterum renaſcatur præputium,

In ultimâ Epiſtolâ primi operis & primæ editionis omni iniquitate plenâ, ſcribit unus de numero Obſcurorum Reuchliniſtarum, ſe fuiſſe crinizatum ad pudenda ſua à quodam Monacho, & alia quædam Sodomitica nefanda auditu; & pro quibus debetur pœna ignis. Poſtremò idem ille nebulo Reuchliniſta, nos rythmaticè ac ridiculè orare do-

cet per nomen Iesu Christi ac beatos Evangelistas.

Præterea errores alios & infinita mendacia, quibus viros bonos diffamare conati sunt, ut Capnioni suo holocaustum offerre, & Oculari ipsius Speculo ab aliquot Universitatibus ad ignem condemnato, alludere videantur. Quas obsecro putamus in eorum additionibus nequitias contineri, & in aliis etiam Epistolis, à primis (de quibus modo mentionem fecimus) longè differentes.

Quòd si illi sunt de numero Obscurorum, quos ipsi in secundo suarum Epistolarum volumine apertè nominarunt. *Rarò quippe boni numero vix sunt totidem, quot Thebarum porta vel Divitis ostia Nili.* Doleant itaque & ingemiscant tam pestiferi ac planè spurcidici Reuchlinistæ, qui neque Deum timentes neque homines, optimos quosque suis conviciis ac mendaciorum sordibus deturpare voluerunt. At quid tantum de Obscuris, quibus nunquam credendum erit, etiam si nova moliantur. quibus inquam novæ indies à Sede Apostolicâ maledictiones incumbunt, vel ob hoc maximè quod turpissima etiam in Florentinos effudére; quasi parum fuisset ineptire, nisi & Summo Pontifici implicitè illuderent. Non igitur à bonis aut sapientibus Poëtis, sed à pessimis quibusque nebulonibus ac pseudo-Christianis,

ſtianis, tam execrabiles ſunt effuſæ Epiſtolæ, quos ego laudare non debui, quum Sacroſancta Sedes Apoſtolica, iniquitatis eos filios eſſe decreverit. Vale lector, & ſecundam eme Inquiſitoris Apologiam, quæ Nundinis fortaſſe nunc Septembribus exibit in lucem, in qua admiranda quædam ac planè obſtupenda contra Capnionem invenies, cujus etiam Cabalam plenam docet eſſe erroribus. Coloniæ anno M. c c c c c. x v i i i. tertio Kal. Septembres. Hæc Ortwinus.

Impreſſum Coloniæ, Anno M. CCCCC. XVIII *in Auguſto.*

Τέλος, καὶ Θεῷ δόξα.
Finis, & DEO gloria.

